STJERNEN

146. ÅRGANG NUMMER 11 JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE NOVEMBER 1997

NOVEMBER 1997

STJERNEN

PÅ OMSLAGET:
Milton og Irene Soares, *forsiden,* der var blandt de første medlemmer af Kirken i Brasilien, såede evangeliske frø, som familie og venner høstede. Se »Tudo bem i Brasilien,« side 34. (Foto: Don L. Searle og David Mitchell).

***BØRNESTJERNENS* FORSIDE:**
Bror Nain og hans familie, som var blandt de første medlemmer af Kirken på Filippinerne, er her tegnet af seksårige Ella Mae L. Olivare fra Filippinerne.
Se »At være pioner,« side 14.

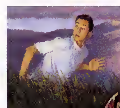
ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

FASTE PUNKTER

BØRNESTJERNEN

SE SIDE 12

SE SIDE 16

SE SIDE 28

SE *BØRNESTJERNEN* SIDE 14

STJERNEN

NOVEMBER 1997 • 146. ÅRGANG • NUMMER 11

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Det Første Præsidentskab:
Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum:
Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør:
Jack H Goaslind

Vejledere:
Jay E. Jensen, John M. Madsen

Curriculum Department:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktører: David Mitchell, DeAnne Walker
Redaktionsassistent: Jenifer Greenwood
Planlægning: Maryann Martindale
Tidsskriftasssistent: Beth Dayley

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Sharri Cook
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby, Matthew H. Maxwell

Stjernen:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Kirkenyt: Susanne Perkins

Redaktionens adresse:
Translation Division
Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg
Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

Printed in Germany

Send alle bestillinger, spørgsmål og betaling af abonnement til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge. Tlf. 48 18 77 27; fax 48 18 79 82. Abonnement: 12 numre DKK 85 (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center.

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk, hveranden måned på indonesisk og thai; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekkisk og ungarsk.

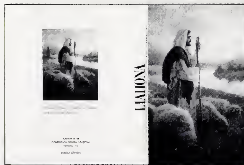
USA and Canadian subscription price is $9.00 per year. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both old address and new one are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA. Subscription help line: 1-800-453-3860, USA ext. 2947; Canada ext. 2031. Credit card orders (Visa, Mastercard, American Express) may be taken by phone. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah.

STJERNEN (ISSN 1080-9554) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126 0368, USA.

ISSN 0900-2545

97991 110
Danish

»HAN VIL IKKE TVINGE OS«

Jeg er fuldtidsmissionær og tjener i Osorno-missionen i Chile. I sidste uge læste min kammerat og jeg referatet af oktoberkonferencen 1996 i januarnummeret 1997 af *Liahona* (spansk). Der var især en udtalelse fra en bestemt tale, som har været en stor hjælp for mig personligt og som repræsentant for Jesus Kristus. I sin tale »Efter vores hjertes ønsker« sagde ældste Neal A. Maxwell: »Valget er vores. Gud vil hjælpe, men han vil ikke tvinge os« (*Stjernen*, januar 1997, side 20).

Som missionærer udfordrer vi til stadighed folk til at efterleve bestemte krav, som vil hjælpe dem til at følge vor himmelske Faders plan og blive mere som ham. Lige siden jeg læste ældste Maxwells udtalelse, har jeg kunnet sige til folk: »Hør, valget er dit. Gud vil hjælpe dig, men han vil ikke tvinge dig.«

Søster Duarte,
Osorno-missionen i Chile

EN DYREBAR EJENDOM

Det er altid en glæde for mig at læse *Seito no Michi* (japansk). Jeg har gemt hvert eneste eksemplar af tidsskriftet fra de sidste 27 år – lige siden jeg blev omvendt til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg læser hvert eneste nye nummer og sammenligner det med de tidligere. På den måde får jeg en større forståelse af vor himmelske Faders hastigt voksende rige.

Masaru Fukuoka,
Hikone Ward,
Kyoto Stav i Japan

DEL GLÆDEN MED ANDRE

Jeg blev døbt i februar 1994. Jeg har følt mig meget lykkelig, tryg og selvsikker siden min dåb. Jeg ved, at dette er Jesu Kristi sande kirke.

Jeg arbejder på et hospital, et smertens og sorgens hus, hvor vores søskende trænger til kærlighed, omsorg og håb. Jeg gør alt, hvad jeg kan for at dele mit vidnesbyrd og min glæde med andre. Jeg indbyder patienterne til at overvære nadvermødet i vores lokale kirkebygning. Jeg har fået hospitalsledelsens tilladelse til at lægge eksemplarer af A *Liahona* (portugisisk) i venteværelset, så personalet, patienter og pårørende kan læse dem.

Hvor er det vidunderligt at vide, at vi takket forsoningen kan vende tilbage til vor himmelske Fader!

Maria Fernanda Gois,
Faro Gren,
Algarve Distrikt i Portugal

PROFETENS LØFTE

Tak fordi I bragte præsident Gordon B. Hinckleys budskab »Frygt ikke, tro kun« i majnummeret 1996 af *Liahona* (spansk). Jeg har læst 2 Timotheus 1:8: »Skam dig derfor ikke ved vidnesbyrdet om vor Herre,« og jeg har set mirakler ske, nøjagtig som vores profet har lovet.

Margarita Salmerón,
Granada 2. Gren
Jaen Distrikt i Spanien

HENT DEM HJEM FRA PRÆRIEN

Præsident James E. Faust
Andenrådgiver i Det Første Præsidentskab

I en af de mest kendte konfrontationer i Bibelen spurgte Herren Kain: »Hvor er din bror Abel?« Kain svarede: »Skal jeg vogte min bror?« (1 Mos 4:9). Jeg vil stille enhver af os det samme spørgsmål: Skal vi vogte vores brødre? Kong Benjamin belærte os: »I vil lære dem at elske og tjene hinanden« (Mosiah 4:15). Et af de vigtigste principper, som vi underviser om i Kirken, er det, at vi stræber efter at have omsorg for andre. Vi taler ofte om tjeneste. Hvorfor?

De helliges behov adskiller sig ikke fra alle andres, for vi er jo bare mennesker, og vores behov er først og fremmest af åndelig karakter. Ældste Marion D. Hanks spurgte engang en anerkendt psykiater: »Sig mig, hvad du gør for mennesker.« Psykiateren svarede: »Det jeg gør for andre mennesker er at overbevise dem om, at Gud elsker dem.« Kærlighed er det første store behov. Hvorfra ved vi det? Fordi Herren har sagt det. Det første bud er at elske Gud og tjene ham, og der er et andet, som står lige med det: At elske og tjene vores

Da nyheden om Willies strandede håndkærrekompagni nåede Salt Lake City, formanede Brigham Young de hellige, der var forsamlet til generalkonference, at »hente disse mennesker nu« ellers »vil jeres tro være forgæves.«

IL VENSTNSTREIL VENSTRE *TIL VENSTRE:* MALERI AF JOSEPH BRICKEY; *TIL HØJRE:* TEGNING AF ROBERT T. BARRETT; BILLEDERNE TIL DENNE ARTIKEL ER UDLÅNT AF MORMON HANDCART VISITORS' CENTER PÅ SUN RANCH VED DEVIL'S GATE I WYOMING.

medmennesker (se Matt 22:37-39). Så vi ved, at omsorg for andre er et af evangeliets første principper.

Kong Benjamin spurgte: »Burde I da ikke arbejde for at tjene hinanden?« (Mosiah 2:18). Og vi har erfaret det klogeste svar på det spørgsmål, når vi erkender, at »når I er i jeres medmenneskers tjeneste, tjener I blot Gud« (Mosiah 2:17).

Skal vi vogte vores brødre? I Galaterbrevet fortalte Paulus de hellige, at de skulle elske og tjene hinanden (se Gal 5:13-14). I Jakobs Brev forklares der, hvad ren og ægte gudsdyrkelse er: »At tage sig af faderløse og enker i deres nød og bevare sig selv uplettet af verden« (Jak 1:27). Og hvem kan glemme det storslåede budskab, som Peter forkyndte uden for templets port, da en lam tigger bad om almisser: »Sølv eller guld har jeg ikke, men jeg giver dig, hvad jeg har« (ApG 3:6).

I afsnit 81 i Lære og Pagter står der: »Styrk de svage.« Og jeg holder meget af denne formulering: »Støt de nedhængende hænder og styrk de matte knæ« (vers 5). Lære og Pagter minder os også om den dom, hvormed vi alle dømmes: »Kom i alle ting de fattige, trængende, syge og lidende i hu; thi den, der ikke gør det, er ikke min discipel« (L&P 52:40). Skal vi vogte vores bror?

Præsident Harold B. Lee fortalte ved aprilkonferencen i 1973 om en storslået åbenbaring. Han sagde: »Det var kort før indvielsen af templet i Los Angeles. Vi beredte os alle på den vidunderlige begivenhed. Det var en helt ny oplevelse for mig, da jeg omkring klokken tre eller fire om morgenen havde en oplevelse, som jeg ikke tror var en drøm, men snarere et syn. Det var, som om jeg så en stor åndelig forsamling, hvor mænd og kvinder rejste sig, to eller tre ad gangen og talte i tunger. Ånden var usædvanlig stærk. Jeg syntes at høre præsident David O. McKay sige: 'Hvis du vil elske Gud, må du lære at elske og tjene folket. Det er på den måde, at man viser sin kærlighed til Gud.'«[1]

Skal vi vogte vores bror? Ja! Lad os se på en tildragelse fra vores kirkes historie, som illustrerer dette storslåede princip.

John Chislett, der var underkaptajn i Willies håndkærrekompagni, skrev:

»Vi nåede frem til (Fort) Laramie omkring den 1. eller 2. september, men de forsyninger, som vi havde regnet med, var ikke parat til os. Kaptajn Willie kaldte sammen til møde for at drøfte vores situation, forhold og fremtidsudsigter og tale om, hvad vi kunne gøre. Det blev fastslået, at med vores nuværende tempo og melforbrug, ville melet slippe op, når vi var omkring 500 kilometer fra vores bestemmelsessted. Det blev besluttet at nedsætte vores rationer fra et pund til trekvart pund om dagen. Og samtidig skulle vi yde en indsats for at rejse hurtigere. Vi fortsatte med disse rationer fra Laramie til klippeformationen Independence Rock.

Det var omkring dette tidspunkt, at kaptajn Willie modtog et brev fra apostlen (Willard) Richards, hvori han fik at vide, at der sandsynligvis ville komme forsyninger ud til os fra dalen, når vi nåede frem til South Pass. En gennemgang af vores melforsyninger viste, at de ville slippe op, inden vi nåede frem dertil. Vores eneste alternativ var at skære yderligere ned på vores rationer. Den daglige melration blev sat til små 250 gram om dagen ...

Vi var ikke nået ret langt op langs Sweetwater-floden, før nætterne, der gradvist var blevet koldere, siden vi forlod Laramie, blev bidende kolde. Da vi nærmede os bjergene, kunne vi se, at de tilsyneladende var dækket af en kappe af sne, som nåede næsten ned til bjergenes fod, og der var tegn på snestorm i de skyer, der syntes at sænke sig omkring os ...

Vores sytten pund klæder og sengetøj var nu slet ikke tilstrækkeligt til at holde os varme. De fleste af os døjede med kulden om natten. I stedet for at stå op om morgenen forfriskede, styrkede og beredte til dagens strabadser, så man de hellige kravle ud af deres telte udslidte, forfrosne og blottet for den livskraft, der var så nødvendig for at klare rejsen.

Kulde, mangel på mad, udmattelse og overanstrengelse begyndte at gøre deres virkning. Vore gamle og svage begyndte at sygne hen, og så snart de havde opgivet håbet og modet, blev deres ansigter dødsmærkede. Livet sivede ud af dem, ligesom en lampe holder op med at lyse, når olien slipper op. Til at begynde med skete dødsfaldene langsomt og ikke så hyppigt, men efter få dage skete det

MALERI AF JERRY THOMPSON

Et undsætningshold blev sendt ud for at finde håndkærrepionererne. I et brev til præsident Young beskrev lederen for dette hold de frygtelige forhold, som mødte dem i Willies håndkærrekompagni: »Synet er næsten for meget selv for de mest hårdføre af os.«

hyppigere og hyppigere, indtil det syntes usædvanligt at forlade en lejrplads uden at have begravet en eller flere.

Det varede ikke længe, før døden ikke nøjedes med at hærge blandt de gamle og svage, men også fandt ofre blandt de unge og stærke … Mange fædre trak deres håndkærre med deres små børn i helt op til dagen, før de døde. Jeg har set nogle trække af sted med deres kærre om morgenen, segne om i løbet af dagen og dø inden næste morgen …

Vi vandrede i elendighed og sorg dag ud og dag ind. Til tider nåede vi ganske langt, men til andre tider kom vi kun nogle få kilometer længere frem. Til sidst blev vi indhentet af en snestorm, som den bidende vind slyngede imod os …

Næste morgen var sneen næsten en halv meter dyb. Vores kvæg flakkede om under uvejret, og nogle af dyrene døde. Men hvad der var endnu værre var, at fem mennesker af begge køn var sunket ned i dødens kolde favn.

Om morgenen før snestormen, eller snarere om morgenen på den dag, hvor den ramte os, fik vi tildelt vores sidste melration. Så denne skæbnesvangre morgen havde vi intet at dele ud af. Men vi havde en tønde eller to med hårdt, tørt brød, som kaptajn Willie havde skaffet i Fort Laramie med henblik på vores håbløse situation. Brødet blev delt ligeligt mellem alle i kompagniet …

Vi var omgivet af en halv meter sne, uden forsyninger, med mange syge i blandt os, og vores kvæg var begyndt at dø, så det blev besluttet, at vi skulle blive i vores nuværende lejr, indtil forsyningsvognene nåede frem til os … De pauvre rationer af tørt brød og dårligt oksekød, der som nævnt var blevet delt ud, blev spist allerede den første dag af de sultne og udhungrede sjæle.

Vi slagtede mere kvæg og delte kødet ud. Men når man spiste det uden brød til, stillede det ikke sulten, og for dem, der led af dysenteri, gjorde det mere skade end gavn. Denne frygtelige sygdom spredtes hurtigt blandt os i løbet af de næste tre dage, og adskillige omkom af udmattelse … Erindringen om det ryster mig den dag i dag. De tre forfærdelige dage! I løbet af disse dage besøgte jeg de syge, enkerne, hvis mænd var bukket under, mens de sled for deres familier, samt de gamle, som ikke kunne klare sig selv, for at finde ud af, hvem jeg skulle give de få fornødenheder, som jeg havde fået til opgave at uddele. Jeg har aldrig før set så grusom en sult, og jeg beder til, at Gud i sin barmhjertighed vil skåne mig for at se det syn igen.«[2]

Med i kompagniet var også en mrs. Jackson. Hun sagde:

»Omkring klokken ni gik jeg i seng. Vi havde ikke meget sengetøj, så jeg klædte mig ikke af. Jeg sov indtil omkring midnat, vil jeg tro. Jeg frøs meget. Det var bidende koldt. Jeg lyttede for at høre, om min mand trak vejret, for han lå så stille. Jeg kunne ikke høre ham. Det gjorde mig bange. Jeg lagde min hånd på hans krop, og så blev min værste frygt bekræftet. Min mand var død. Jeg råbte til de andre i teltet, at de skulle hjælpe mig. Men de kunne ikke gøre noget for mig, og der var ikke andet at gøre end at blive liggende ved siden af liget indtil næste morgen. O, hvor gik de forfærdelige timer dog langsomt. Da det blev daggry, gjorde nogle af mændene i kompagniet liget klar til at blive begravet. O, hvilken begravelse! De tog ikke hans tøj af, for han havde kun lidt. De pakkede ham ind i et tæppe og lagde ham i en dynge sammen med tretten andre, som var døde, og så dækkede de ham til med sne. Jorden var frosset så hård, at de ikke kunne grave en grav. Han blev efterladt der for at hvile i fred, indtil Guds basun lyder, og de, der er døde i Kristus, skal vågne og komme frem i den første opstandelses morgen ...

Få dage efter min mands død ... havde døden gjort indhug i kompagniets mænd, og de, der var tilbage, var så svage og afkræftede af sygdom, at der ikke var raske mænd nok til at rejse teltpælene og slå teltene op, når vi nåede frem til den næste lejr. Som følge heraf måtte vi slå lejr i det fri med himlen som tag og stjernerne som vores eneste selskab. Sneen lå tykt på jorden. Der var meget koldt om natten. Jeg satte mig på en sten med et barn i skødet og et på hver side af mig. Og sådan sad jeg, indtil det blev morgen.«[3]

På dette tidspunkt sendte kaptajn Grant, der var udsendt spejder, bud til præsident Brigham Young. Han sagde:

»Der er ingen grund til at forsøge at beskrive disse menneskers omstændigheder, for du vil høre nærmere om det fra din søn Joseph A. og (bror) Garr, som overbringer dette brev. Men forestil dig mellem fem og seks hundrede mænd, kvinder og børn, som er helt udtærede efter at have trukket deres håndkærrer gennem sne og mudder. De segner om, forfrosne af kulde. Børnene græder, deres lemmer er stive af kulde, deres fødder er blodige og nogle af dem er næsten nøgne i sneen og kulden. Synet er næsten for meget for selv de mest hårdføre af os.«[4]

Ved generalkonferencen i Salt Lake City den 5. oktober 1856 sagde præsident Brigham Young følgende:

»Mange af vore brødre og søstre er ude på prærien med håndkærrer. Mange af dem er små 1100 kilometer herfra, og de skal hentes hertil. Vi må sende hjælp ud til dem ...

Jeg vil bede biskopperne om hjælp i dag. Jeg vil ikke vente til i morgen eller i overmorgen med at bede om 60 gode æselspand og 12-15 vogne. Jeg vil ikke sende okser af sted. Jeg vil have gode heste og æsler. De findes her i territoriet, og vi har brug for dem. Vi skal også bruge 12 tons mel og 40 dygtige kuske, udover dem, der kører vognene ... For det første 40 gode, unge mænd, som kan styre et oksespand, og som kan overtage de vogne, der lige nu køres af mænd, kvinder og børn, som ikke har forstand på at køre dem. For det andet skal vi bruge 60 til 65 gode spand æsler eller heste med seletøj, vognstænger, åg, buk, lænker og så videre. Og for det tredje 11.000 kilo mel, som vi allerede har parat ...

Jeg kan fortælle jer, at al jeres tro, religion og trosbekendelser ikke vil frelse en eneste af jer i Guds celestiale rige, medmindre I efterlever de principper, som jeg nu vil belære jer om. *Tag ud og hent de mennesker hjem fra prærien.* Udfør omhyggeligt de pligter, som vi kalder timelige. Ellers vil jeres tro være forgæves. Al den forkyndelse, I har hørt, vil være spildt på jer, og I vil synke ned i helvede, medmindre I udfører det, som vi siger.«[5]

I mellemtiden havde Willies håndkærrekompagni fået besked om, at forsyningsvogne var på vej ud til dem, og kaptajn Willie og en anden mand blev sendt ud for at søge efter forsyningsvognene og hjælpe dem hurtigt frem til de nødstedte hellige. John Chislett skrev:

»Om aftenen den tredje dag (den 21. oktober) efter at kaptajn Willies var draget af sted, netop som solen smukt gik ned bag de fjerne bjerge, så man på en lille høj vest for vores lejr en række overdækkede vogne trukket af firspand, som kørte hen imod os. Nyheden bredte sig som

MALERI AF JERRY THOMPSON

Da de nødstedte nærmede sig Saltsødalen i de vogne, som var sendt ud for at undsætte dem, opfordrede præsident Young de hellige til at tilbyde dem logi og omsorg: »Tag imod dem, som var det jeres egne børn og . . . udvis den samme omsorg for dem.«

en løbeild i lejren, og alle, der kunne rejse sig fra deres leje, skyndte sig hen for at se dem. Efter få minutter var de så tæt på, at vi kunne se vores trofaste kaptajn i spidsen for vogntoget. Glædesråb gjaldede gennem luften; stærke mænd græd og lod tårerne få frit løb ned over deres furede og solbrændte kinder, og små børn tog del i den glæde, som nogle af dem knap nok forstod, og de dansede lykkeligt omkring. Alt mådehold blev sat til side i den begejstrede stemning, og da brødrene trådte ind i vores lejr, faldt søstrene dem om halsen og overdængede dem med kys.«[6]

Da de nødstedte nærmede sig Saltsødalen, kaldte præsident Brigham Young atter de hellige sammen i Tabernaklet og sagde:

»Når disse mennesker ankommer, ønsker jeg ikke at se dem anbragt i boliger for sig selv. Jeg ønsker, at de skal fordeles blandt de familier her i byen, som har gode og rummelige huse. Og jeg ønsker, at alle de søstre, der nu sidder her foran mig, og alle, der har evne og mulighed for det, skal passe og pleje de nyankomne og give dem medicin og mad. Det hører ind under min religion at tale om den slags, fordi det drejer sig om at vise omsorg for de hellige …

Mødet i eftermiddag er aflyst, for jeg ønsker, at søstrene skal gå hjem og berede sig på at kunne give dem, der lige er ankommet, en mundfuld mad og vaske og pleje dem. Jeg ville sætte større pris på en skål stuvning og mælk eller en bagt kartoffel og salt, hvis jeg var i samme situation som de mennesker, der lige er ankommet, end jeg ville på alle jeres bønner, om I så sad her og bad hele eftermiddagen. Bøn er en god ting, men når der er brug for bagte kartofler og stuvning og mælk, er bønner ikke nok. Hver ting til sin tid …

Nogle af dem har forfrysninger op til anklerne, andre har forfrysninger til knæene, og atter andre har forfrysninger i hænderne … I skal tage jer af dem, som var de jeres egne børn og udvise den samme omsorg for dem. Vi er deres timelige frelsere, for vi har frelst dem fra døden.«[7]

Jeg tror, at vores nulevende profet beder alle os i vore dage om at drage ud og bringe mennesker ind fra prærien. Enhver værdig, ung mand bør tage på mission. Og enhver af os kan, skønt vi ikke er kaldet til aktiv missionærtjeneste, være på mission og tage del i en sag, der er større end os alle, den største sag i verden: Nemlig vor himmelske Faders børns frelse.

Det, som præsident Gordon B. Hinckley sagde om denne begivenhed ved oktoberkonferencen i 1996, gjorde et dybt indtryk på mig: »Vidunderlige taler er blevet holdt fra denne talerstol, mine brødre og søstre, men ingen har været mere velformuleret end den, præsident Brigham Young holdt i den situation.

Beretninger om de nødstedte hellige og om deres lidelse og døde vil blive gentaget igen og igen næste år. Beretninger om deres redning må også gentages igen og igen. De omhandler det centrale i Jesu Kristi evangelium.

Jeg er taknemlig for, at disse pionerdage ligger bag os. Jeg er taknemlig for, at vi ikke har brødre og søstre, der er strandet i sneen, frysende og døende, mens de prøver at komme til dette, deres Zion i bjergene. Men der er andre mennesker, en hel del, hvis situation er desperat, og som råber på hjælp og undsætning.

Der er mange over hele verden, som er sultne og nødstedte, som har brug for hjælp, og jeg er taknemlig for at kunne sige, at vi hjælper mange, som ikke hører til vores tro, men hvis behov er alvorlige, og som vi har midlerne til at hjælpe. Men vi behøver ikke at tage så langt væk. Vi har nogle af vore egne, som råber på grund af smerte og lidelse og ensomhed og frygt. Vi har en stor og højtidelig pligt til at række ud og hjælpe dem, til at opløfte dem, til at give dem mad, hvis de er sultne, til at pleje deres ånd, hvis de tørster efter sandhed og retfærdighed.

Der er så mange unge, som vandrer formålsløst omkring og følger det tragiske spor af narkotika, bander, umoral og hele den sværm af dårligdomme, der ledsager disse ting. Der er enker, som længes efter venlige stemmer og en ånd af ivrig interesse, som afspejler kærlighed. Der er nogle, som engang var varme i troen, men hvis tro er blevet kold. Mange af dem ønsker at komme tilbage, men ved ikke helt, hvordan man gør. De har brug for venlige hænder, som rækker ud til dem. Med en lille indsats kan mange af dem igen blive ført tilbage til festmåltidet ved Herrens bord.

Mine brødre og søstre, jeg vil håbe, ja, jeg vil bede om, at alle vi, som har deltaget i denne konference, vil beslutte os til at søge dem, som har brug for hjælp, som er i desperate og vanskelige situationer, og opløfte dem i en kærlig ånd ind i Kirkens favn, hvor stærke hænder og kærlige hjerter vil varme dem, trøste dem, støtte dem og lede dem hen til vejen til lykkelige og produktive liv.«[8]

Ligesom Brigham Young bønfaldt de hellige om at redde pionererne fra Willies håndkærrekompagni, har vores nulevende profet sagt til os i dag, at vi skal tage del i den største sag i verden: Nemlig vor himmelske Faders børns frelse.

Må vi hver især beslutte at tjene vores medmennesker. Og må vor himmelske Fader gøre os i stand til at leve op til de forventninger, der stilles til os, og hjælpe os til at drage ud og hente dem hjem, som lige nu er »ude på prærien.« ☐

NOTER

1. *Ensign*, juli 1973, side 124.
2. Citeret af LeRoy R. Hafen og Ann W. Hafen i *Handcarts to Zion*, 1960, side 101-105.
3. Ibid., side 111-112.
4. Ibid., side 116-117.
5. Ibid., side 120-121.
6. Ibid., side 106.
7. Ibid., side 139.
8. *Stjernen*, januar 1997, side 83.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Et af de vigtigste principper, som vi underviser om i Kirken, er det at opfylde andres behov.

2. Der findes adskillige eksempler i skriften og i Kirkens historie, som illustrerer dette princip om tjeneste.

3. I dag har præsident Hinckley opfordret os til hjælpe:

- *Unge, som vandrer formålsløst omkring og følger det tragiske spor af narkotika, bander og umoral.*
- *Enker og enkemænd og enlige voksne, der længes efter venlige stemmer.*
- *De, der sulter og lider både fysisk og åndeligt.*
- *Alle, som står i vanskelige situationer og trænger til at blive opløftet i en kærlig ånd.*

MALERI AF LARRY WINBORG

Er du hans ven?

Michael Griffith

Den lille drengs spørgsmål ramte mig dybt. Var jeg overhovedet værdig?

Jeg sad i grøften ved en lille grusvej i udkanten af en landsby et eller andet sted midt i Argentina. Jeg var missionær, og det her var mit første område. Min kammerat var i gang med et interview, og i stedet for bare at spilde tiden havde jeg sat mig for at studere missionærlektionerne.

Netop som jeg gik i gang med den femte lektion, fik jeg øje på en lille dreng, der glad løb hen over vejen, som om nogen var i hælene på ham. *Hvad var det, han løb fra?* tænkte jeg. *Hvad var det, der var så farligt?* Så fik jeg øje på den grumme bølle, der løb efter ham. Det var en pige. Han har sikkert gruet for alle de skrækkelige ting, der kunne ske, hvis hun fangede ham.

I sidste øjeblik fik drengen øje på mig. Hun ville næppe turde følge efter ham hen til en amerikaner i jakkesæt. Han fik ret. Snart var der ikke andre end mig, en tom gade og en tiårig dreng, der skjulte sig bag min jakke.

Pludselig befandt vi os midt i en samtale om evangeliet, da han rev den femte lektion ud af hænderne på mig og læste titlen. »En kristen livsførelse,« sagde han. Jeg er ikke helt sikker på, hvad han sagde bagefter, men jeg regnede med, at hans spørgsmål var noget i retning af: »Hvem er I egentlig?«

Jeg begyndte at give ham en overfladisk forklaring på, hvad missionærer gør, men hans dybsindige spørgsmål ydmygede mig. I et forsøg på at opsummere alt det, jeg havde sagt, sagde han: *»¿Ustedes son amigos de Jesucristo?* – Er I Jesu Kristi venner?«

»Ja,« svarede jeg, da han løb videre uden at vide, hvor dybt et indtryk han havde gjort på mig.

Jeg kunne ikke få hans stemme ud af tankerne: *»¿Ustedes son amigos Jesucristo?«* Der var noget særligt ved den måde, han havde sagt det på spansk. Mente han det som en konstatering eller som et spørgsmål?

KRISTUS INDSTIFTER NADVEREN BLANDT SINE APOSTLE, AF DEL PARSON

Er jeg en af Jesu Kristi venner? tænkte jeg. *Hvad er en ven af Jesus Kristus? En ven af Kristus? En ven som Kristus?* En morgen ikke så længe efter denne oplevelse faldt jeg over et skriftsted i Lære og Pagter, hvor profeten Joseph Smith har nedskrevet den hilsen, som skulle oplæses i Profeternes Skole.

»Er du en broder, eller er I brødre? Jeg hilser jer i den Herres Jesu Kristi navn til tegn på eller ihukommelse af den evige pagt, hvori jeg optager jer til samfund med den faste, urokkelige og uforanderlige beslutning at være jeres ven og broder ved Guds nåde i kærlighedens bånd og at vandre ulasteligt efter alle Guds beslutninger med taksigelse fra evighed til evighed. Amen« (L&P 88:133).

Jeg har aldrig fundet en bedre definition på begrebet ven. Dette var brødre, som var fast besluttet på at være venner, og denne bøn forklarede, hvad det betød. Nogle af de egenskaber, som nævnes i den hilsen, gjorde indtryk på mig: fasthed, urokkelighed, uforanderlighed, kærlighed, lydighed og ulastelighed. Jeg blev klar over, at hvis det var de egenskaber, der krævedes af en ven af Jesus Kristus, så levede jeg ikke op til det.

Kristus har vist det fuldkomne eksempel på, hvad det vil sige at være en ven. Han beder os om, at blive hans venner og modtage de velsignelser, som han har gjort tilgængelige for os. I Johannes 15:15 sagde han: »I er mine venner, hvis I gør, hvad jeg påbyder jer.« I det foregående vers står der: »Større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner« (vers 13).

Han var ikke nogen almindelig ven.

»Er I Jesu Kristi venner?« spurgte den lille dreng. Enhver af os må gøre op med sig selv, om disse ord udtrykker en konstatering eller et spørgsmål, der bør overvejes nærmere. ☐

EFTER AT HAVE MISTET ALT

Navnet tilbageholdt
ILLUSTRERET AF GREG G. THORKELSON

I dette liv kan vi bogstavelig talt miste alt – hjem, familie og materielle goder. Men ingen kan berøve en det, der er allermest dyrebart, nemlig visheden om, at vor himmelske Fader lever, at vi er hans børn, og at han virkelig elsker os. Jeg lærte den kendsgerning, da jeg var ganske ung, gennem en række traumatiske hændelser.

Det var i 1983, og jeg var 15 år gammel. Blot et år tidligere var jeg blevet præsenteret for evangeliet og døbt.

Det område i Peru, hvor min familie boede, var plaget af uroligheder. Om eftermiddagen den 20. april kom en bande terrorister ind i byen med våben og dynamit. De gennede folk sammen – deriblandt min mor, mine brødre og jeg – og truede med at slå os ihjel. Jeg bad stille om, at hvis jeg skulle dø, om jeg da måtte komme i paradis.

Terroristerne bandt alle dem, der havde sten, kæppe eller andet, de kunne forsvare sig med, og skød dem med maskinpistoler. Kvinderne græd over deres mænd, brødre og sønner. Min mor græd også, for min bror var blandt de dræbte.

Nøjagtig en måned senere vendte terroristerne tilbage klokken et om natten og ledte efter min far. Han var en af byens ledere, og falske rygter hævdede, at han var ved at organisere byen til kamp mod terroristerne. Denne gang gennede de mine forældre og flere andre ud af deres hjem og myrdede dem. Hvis mine søskende og jeg ikke havde sovet hos min tante, var vi sikkert også blevet myrdet. Men det lykkedes os at flygte op i bjergene.

Tidligt samme morgen blev vi ramt af et haglvejr, men så snart det blev lyst, løb jeg ned mod byen på den anden side af bjerget for at hente hjælp. Pludselig opdagede jeg, at

nogle af terroristerne også havde skjult sig i bjergene, og at de nu løb efter mig. Mens jeg løb ned ad bjergsiden, som var helt glat af hagl, tryglede jeg Herren om at hjælpe mig. Og mirakuløst nok lykkedes det mig at slippe væk.

Så snart jeg var i sikkerhed, knælede jeg og takkede Gud for, at han havde beskyttet mig. Da jeg var færdig med bønnen, følte jeg en vidunderlig fred, som om der slet ikke var sket noget frygteligt. Mine ben havde rystet voldsomt. Nu føltes de styrket, og jeg havde kræfter til at løbe videre. Min frygt var fuldstændig væk. Jeg havde lige mistet mine forældre, men jeg følte en stærk vished om, at jeg havde en himmelsk Fader, som elskede mig.

Med hjælp fra folkene i den by, som jeg var flygtet hen til, lykkedes det at få bragt resten af min familie i sikkerhed.

Min største bekymring var mine søskendes velfærd, for den yngste af dem var bare fire år gammel. I flere uger levede vi som flygtninge og sultede forfærdeligt.

Så drog jeg til hovedstaden Lima for at søge arbejde. Imens var jeg helt ude af mig selv af bekymring for mine søskende, som jeg havde overladt i en ældre brors varetægt. Fra tid til anden hørte jeg om fortsatte blodsudgydelser i det område, hvor vi boede. Jeg græd ofte af frygt for, at de var døde. Men jeg følte mig styrket af den kundskab, som jeg havde modtaget på bjerget, om at vor himmelske Fader lever og elsker os.

Jeg var ved at opgive håbet om at finde arbejde, da jeg fik et midlertidigt job som kartoffelsamler. Skønt jeg var mindreårig og ikke havde de nødvendige papirer, fik jeg gennem tro og bøn til sidst et fast arbejde. Nogle måneder senere kunne mine søskende flytte op til mig i Lima. En af mine tanter gav os et sted at bo, og en anden gav os nogle køkkenredskaber. Vi havde ikke meget, eftersom de fleste af vores forældres ejendele var blevet stjålet. Men ingen af vores problemer betød noget, når bare vi var sammen.

Mine forældre havde lært os alle sammen, uden undtagelse, at arbejde og hjælpe til i huset. Senere forstod jeg, hvilke storslåede eksempler de havde været. Jeg er taknemlig for, at de lige siden jeg var helt lille, har lært mig at være ansvarlig. Omstændighederne tvang mig til at blive hurtigt voksen, men mine forældre havde forberedt mig til at kunne klare den krise, som jeg og min familie stod overfor. Og Herren velsignede os. Jeg så mirakler finde sted, mens han vågede over os.

Da jeg blev ældre, tvivlede jeg på, at jeg nogensinde ville komme på mission, fordi jeg jo havde et ansvar for min familie. Men jeg havde et stærkt ønske om at tjene og tænkte tit på de velsignelser, som jeg ville gå glip af, hvis jeg ikke kom på mission. Så en nat drømte jeg, at Frelseren sad ved siden af mig. Det gav mig sådan en dejlig fred, at jeg ikke længere tvivlede på, hvad jeg skulle gøre.

Min arbejdsgiver gav mig orlov fra mit arbejde, og jeg tog imod kaldelsen som missionær. Da jeg havde været på mission i et år, skrev min bror, at min arbejdsgiver havde ombestemt sig og nu nægtede at vente på, at jeg vendte hjem. Han sagde, at hvis jeg ikke kom hjem straks, ville jeg miste mit arbejde. »Tænk ikke på det materielle,« skrev jeg tilbage. »Hvis jeg mister det job, vil Herren hjælpe mig med at finde et, der er bedre.« Jeg fuldførte min mission.

Jeg er taknemlig for, at ingen af mine søskende blev alvorligt syge, mens jeg var på mission. De var alle sammen raske, da jeg vendte hjem. Vi holder stadig sammen og hjælper hinanden. Vi er blevet beseglet til vores forældre, og jeg er blevet viet i templet til en enestående kvinde. Vi er blevet velsignet med to børn, så nu er vi ni.

Jeg har også modtaget mange andre store velsignelser. Jeg arbejder i dag for Kirken som kontorassistent i templet i Lima i Peru, og jeg er også tempeltjener. Jeg har i mange år tjent som biskop, hvilket har været en stor velsignelse i mit liv.

Min kaldelse som biskop har givet mig mulighed for at forstå de vanskeligheder, som andre mennesker må kæmpe med. Gennem denne kaldelse og gennem mine egne erfaringer har jeg lært, at den bedste måde at overvinde vanskeligheder på, er ved at øge vores tro på Herren og tjene ham af al vores kraft med det sikre håb, at han vil holde sine løfter. Jeg bærer vidnesbyrd om, at hvis vi vil gøre vores del, så er hans løfter sikre. □

HIMLENS PORT

I HERRENS HUS LÆGGER MAN VERDEN BAG SIG OG BEGIVER SIG IND PÅ DEN STI, DER FØRER TIL EVIG HERLIGHED (SE L&P 110:7-9).

En samtale med enli

ge voksne

Præsident Gordon B. Hinckley

Mine elskede brødre og søstre, det er et vidunderligt privilegium at være sammen med jer i aften. Som I nok kan forestille jer, har jeg haft mulighed for at tale til mange forskellige forsamlinger, men der er ingen forsamling, som jeg hellere ville tale til i aften end netop jer. I er kommet for at få løsninger til mange af jeres bekymringer og problemer. Og dem har I mange af. I søger vished og hjælp. Jeg beder om Helligåndens vejledning, så jeg kan sige noget, som vil være en hjælp for jer.

I har forskellig baggrund. Jeg forstår, at I alle er over 30. På en måde er det, det eneste I har til fælles, udover jeres medlemskab af Herrens kirke.

Nogle af jer har aldrig været gift. Nogle af jer har været gift og er blevet skilt, nogle har børn, andre har ikke. Mange af jer kæmper for at forsørge jeres børn. I har erfaret, at vi lever i en barsk og grusom verden. I længes efter hjælp. I har brug for hjælp.

Andre af jer er enker eller enkemænd, for hvem ensomheden er en skånselsløs og vedvarende tilstand.

Selvom I har så forskellig baggrund, har vi sat et mærkat på jer, som om I var ens alle sammen. På mærkaten står der E-N-L-I-G-E. Det bryder jeg mig ikke om. Jeg kan ikke lide at sætte folk i bås. Vi er enkeltpersoner, der skal leve sammen og forhåbentlig udvise respekt for hinanden, uanset hvordan vores individuelle omstændigheder er.

Jeg kan forsikre jer om, at jeg føler mig godt tilpas her blandt jer, fordi I alle er sidste dages hellige. I hjertet ved I alle, at Gud lever, at Jesus er Kristus og at denne kirke er skabt af den Almægtige og Frelseren, hvis navn den bærer. Jeg ved, at I beder, og det er vidunderligt. Til tider beder I inderligt Herren om hjælp, om støtte og udfrielse fra jeres trængsler. I spekulerer på, hvorfor jeres bønner ikke besvares sådan, som I gerne vil have.

Det har vi alle oplevet. Men som årene går, erfarer vi, at vor himmelske Fader faktisk hører vore bønner. Hans visdom er større end vores, og vi erfarer, at han besvarer vore bønner, selvom svarene til tider er svære at få øje på.

Jeg føler omsorg for hver enkelt af jer. Jeg tror, at jeg til en vis grad kender lidt til jeres problemer og ønsker. I siger: »Du har da aldrig været igennem det, som vi har været igennem, så det kan du egentlig ikke vide noget om.«

Det er til en vis grad sandt, men jeg håber, at I ikke vil afvise mine følelser for jer. Jeg ynker jer ikke, for jeg ved, at I ikke ønsker medynk. Men i en kærlig ånd og forståelse ønsker jeg at få en dialog med jer.

Ingen af jer har en ægtefælle. Mange af jer ville ønske, at I var gift. I tror, at det ville løse alle jeres problemer. Selvom et lykkeligt ægteskab bør være målet for enhver normal sidste dages hellig, så lad mig forvisse jer om, at mange gifte lever et elendigt liv i frygt og bekymring. Mit mest tyngende hverv er at skulle træffe afgørelser om ansøgninger om ophævelse af tempelbeseglinger efter en skilsmisse. I hvert enkelt tilfælde overvejes omstændighederne. Jeg beder Herren om visdom og vejledning, når jeg behandler disse sager som vedrører hellige pagter indgået i de helligste omgivelser, og som er af evig karakter.

Baggrunden for en skilsmisse og anmodningen om ophævelse af en tempelbesegling omfatter et bredt spektrum af selviskhed, griskhed, en til tider næsten sadistisk adfærd, overgreb, sorg og tragedie.

Jeg siger det kun for at minde jer om, at der også er gifte, som lever et ulykkeligt liv, og at I, som er enlige og føler en dyb og opslidende bekymring, ikke er alene om at have det sådan.

Efter at have talt om dette emne ved en tidligere lejlighed, modtog jeg en masse breve. Jeg får hele tiden breve. Jeg vil læse fra et af dem, som jeg modtog den gang:

»I mere end 20 år har jeg måttet døje med Kirkens medlemmers ufølsomhed med hensyn til min status som enlig. I forbindelse med mit arbejde har jeg boet mange

FOTO: CRAIG DIMOND

Glem aldrig, at der er noget guddommeligt i jer alle.

forskellige steder i landet. Når jeg har søgt at deltage i de lokale aktiviteter i Kirken, har jeg oplevet meget forskellige modtagelser, lige fra en varm, venlig velkomst til kølig ligegyldighed og en atmosfære af ubehag, som synes at udspringe af, at man ikke har vidst, hvad man skulle stille op med mig. I et ward følte jeg meget tydeligt, at medlemmerne ville foretrække, at jeg ikke kom i kirke. Det stod på i næsten et halvt år, og til sidst fornemmede jeg en passiv accept, som om jeg var en irritation, som ikke ville forsvinde, og som derfor måtte tolereres.«

Hvis det virkelig er tilfældet, så er det en tragedie. Det viser et forræderi mod den ånd, som burde herske i alle vores forsamlinger. Mænd og kvinder som jer har store talenter og kan i høj grad bidrage til at højne undervisningen og ledelsen i ethvert ward i Kirken. Det er et af Kirkens store ansvar at minde biskopperne og andre kirkeledere om at tage varmt imod ethvert medlem og sørge for at gøre brug af vedkommendes talenter.

For til syvende og sidst skal vi ikke klassificeres som gifte eller ugifte, men som medlemmer af Kirken, der hver især har krav på samme opmærksomhed, samme omsorg og samme muligheder for at tjene.

SE GUDDOMMELIGHEDEN

Vi er alle forskellige, mænd og kvinder, sønner og døtre af Gud, ikke en grå, ensartet masse. Vi er meget ens i vores evne til at tænke, argumentere, være ulykkelige, om I vil, i vores behov for at føle os lykkelige, for at elske og blive elsket. Vi er udsat

for de samme smerter, den samme følsomhed og de samme følelser.

Glem aldrig, at der er noget guddommeligt i alle jer. Du er en søn eller datter af Gud og har derfor en vidunderlig arv. Jeg håber, at I aldrig vil nedgøre eller forklejne jer selv.

Ved en lignende lejlighed fortalte jeg om en oplevelse, jeg engang havde. En aften, da min hustru var taget til en kvindeaften, var jeg alene hjemme, så jeg satte en plade på grammofonen, skruede ned for lyset og lyttede til Beethovens violinkoncert. Mens jeg sad der i halvmørket, forundredes jeg over, at noget sådan kunne opstå i et menneskes sind, et menneske, der på mange måder var som jeg selv. Jeg ved ikke, hvor høj han var, eller hvor bred han var, eller hvor meget hår han havde, men jeg vil gå ud fra, at han så ud som de fleste af os. Han blev sulten, han følte smerte, han havde de fleste af de problemer, som vi døjer med, og måske også nogle, som vi ikke har. Men af det inspirerede sinds genialitet udsprang et mesterværk, som har underholdt verden i mange, mange år.

Jeg forbløffes over det menneskelige sinds og legemes mirakel. Har I nogensinde overvejet, hvilket under I selv er? De øjne, som I ser med, de ører, som I hører med, og den stemme, som I taler med? Intet fotografiapparat kan sammenlignes med det menneskelige øje. Intet kommunikationsmiddel, som nogensinde er udtænkt, kan sammenlignes med stemmen og øret. Ingen pumpe, som nogensinde er konstrueret, kan fungere så længe og så effektivt som det menneskelige hjerte. Ingen computer eller nogen anden videnskabelig frembringelse kan måle sig med den menneskelige hjerne. I er en forbløffende skabelse. I kan tænke om dagen og drømme om natten. I kan tale og høre og lugte. Se på jeres finger. Selv de mest omfattende forsøg på at rekonstruere den har kun ført til primitive efterligninger. Næste gang I bruger jeres finger, så betragt den, se på den og oplev, hvilket under den er.

I er Guds børn, hans største skaberværk. Da han havde dannet jorden, skilt mørket fra lyset, skilt vandene, skabt plante- og dyreriget – efter alt dette skabte han manden og så kvinden. Jeg gentager, at jeg håber, at I aldrig vil forklejne eller fornedre jer selv. Nogle af jer synes måske ikke, at I er særlig kønne, eller at I har nogen talenter. Lad være med at flakke om i selvmedlidenhedens udørk. Den største missionær, som verden hidtil har set, nemlig apostlen Paulus, skulle efter sigende have været lille, have haft en stor romersk næse, ludende skuldre og en pibende stemme, hvilket sandsynligvis ikke lyder synderligt tiltrækkende på de fleste. Abraham Lincoln, Amerikas største helt, var meget grim. Men fra hans store hjerte og sind udsprang ord, som få andre mennesker har kunne udtrykke.

Jeg håber ikke, at I vil kaste jer ud i nedrakkelse, pessimisme eller selvbebrejdelse. Lav aldrig sjov på andres bekostning. Se efter andres dyder.

TAK HERREN FOR VELSIGNELSER OG UDFORDRINGER

Da jeg var en del yngre, var der en populær melodi, som hed »Se på de lyse sider.« Vores indstilling har mere indflydelse på vores personlighed, på hvorvidt vi er tiltrækkende og i stand til at omgås andre end nogen anden egenskab. Man siger, at som et menneske tænker i sit hjerte, således er han.

Til jer enlige kvinder og mænd, der ønsker at blive gift, vil jeg sige: *Opgiv ikke håbet. Og bliv ved med at prøve. Men lad være med at blive besat af det.* Det er meget sandsynligt, at hvis I glemmer det lidt og virker med iver i andre aktiviteter, så vil mulighederne blive meget bedre.

Lad mig gentage nogle ord fra brevkassen »Dear Abby«:

»Nøglen til popularitet hos begge køn er: Vær venlig. Vær ærlig. Vær

taktfuld. Hvis du ikke kan være smuk (eller flot), så vær velsoigneret, smagfuldt påklædt, bevidst om din holdning og *smil altid.*

Vær ren i krop og sind. Hvis du ikke er den store tænker, så gør dit bedste. Hvis du ikke er en stor atlet, så vær en god sportsmand. Søg at udmærke dig inden for et eller andet. Hvis du ikke kan synge eller danse, så lær at spille et instrument.

Tænk utraditionelt, men spil efter reglerne. Vær gavmild med venlige ord og hengivenhed, men lad være med at fyre det tunge skyts af ... Det vil du glæde dig over senere hen« (*Chicago Tribune,* 17. marts 1991, side 6).

Jeg ville ønske, at enhver kvinde kunne blive gift med en god mand, en, som vil være hendes kærlighed værdig. En forsørger, som vil tage sig af hendes og deres kommende børns behov, hendes beskytter, styrke og livsledsager, som elsker og værdsætter hende. Jeg ville håbe, at enhver mand kunne få en evig livsledsager, som elsker ham, som trøster og opmuntrer ham, som læser og tænker, som forstår og fremelsker hans stærke sider såvel som sine egne. En, som han kan dele sine inderste tanker med. En, som han kan gå side om side med på den vej, der fører til udødelighed og evigt liv. Desværre går det ikke altid sådan. Ofte gør det ikke.

Ægteskab kræver megen tolerance, og nogle af os har brug for at udvikle den egenskab. Jeg holder meget af disse ord fra Jenkins Lloyd Jones, som jeg klippede ud af en avis for mange år siden. Han sagde:

»Der synes at herske den overtro blandt vore unge mennesker, som holder hånd og kissemisser i driveinbiograferne, at ægteskabet er et hyggeligt lille hus omgivet af stedseblomstrende stokroser, hvor en evigt ung og smuk ægtemand kommer hjem til sin evigt unge og smukke hustru. Men når stokroserne visner, og kedsomheden og regningerne dukker op, så bliver der stormløb på skilsmissekontorerne ...

Enhver, der tror, at lyksalighed (i ægteskabet) er normen, vil spilde megen tid med at fare omkring og hyle op om, at han er blevet snydt.

(Kendsgerningen er) at de fleste bolde ikke ryger i mål. De fleste bøffer er seje. De fleste børn vokser op og bliver ganske almindelige mennesker. De fleste lykkelige ægteskaber kræver en stor grad af gensidig tolerance. De fleste job er ofte kedelige ...

Livet er som en togrejse i gamle dage – forsinkelser, sidespor, røg, støv, gnister og rystelser, der kun af og til afbrydes af smukke udsigter og glæden ved at fare af sted.

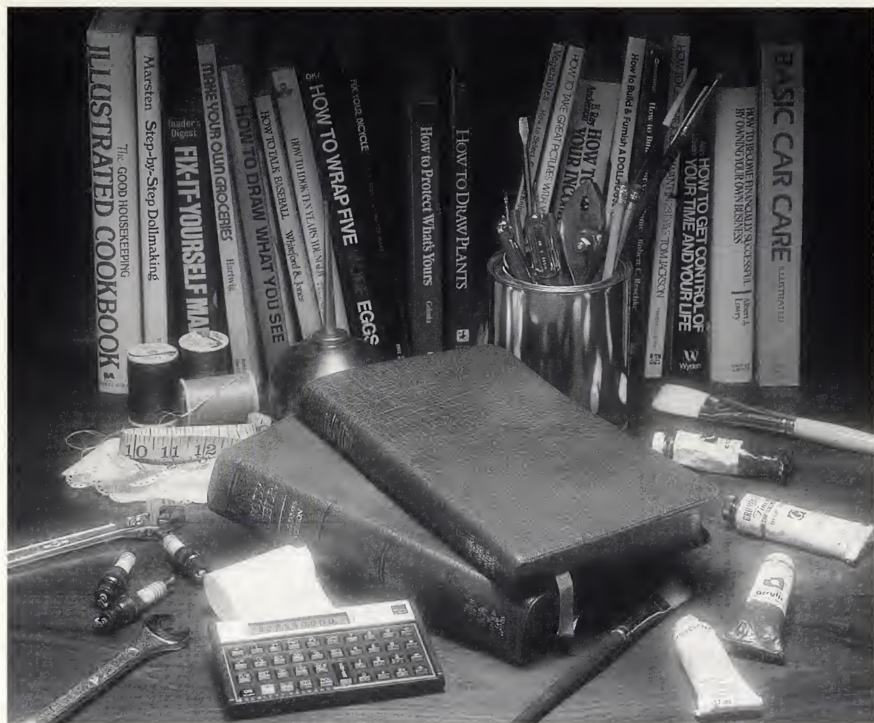
Hemmeligheden er at takke Herren for, at man har fået lov til at køre med« (»Big Rock Candy Mountain,« Deseret News, 12. juni 1973, A4).

Lad os se den kendsgerning i øjnene, at i dette liv vil nogle af jer blive gift, mens andre ikke bliver det. For de af jer, som bliver gift, må I gå helhjertede ind til det, uden forbehold. Det kræver fuldstændig og utvetydig troskab. Det skal være en evigtvarende pagt, et partnerskab, som kræver konstant opmærksomhed og omsorg.

VIRK MED IVER FOR EN GOD SAG

De, der ikke bliver gift, må se denne kendsgerning i øjnene. Men det at leve som enlig er ikke uden muligheder, udfordringer og rige velsignelser.

Jeg tror, at for de fleste er den bedste kur mod ensomhed at arbejde og tjene andre. Jeg vil ikke forklejne jeres problemer, men jeg tøver ikke med at sige, at der er mange andre, hvis problemer er meget alvorligere end jeres. Gør en indsats for at tjene dem, hjælpe dem og opmuntre dem. Der er så mange drenge og piger, der klarer sig dårligt i skolen på grund af manglende opmærksomhed og opmuntring. Der er så mange ældre, som lever i elendighed, ensomhed og frygt, som

ville opleve fornyet håb og glæde ved en hyggelig samtale i ny og næ.

Fornægt dig selv og tjen andre. Som Jesus sagde: »Den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv … skal finde det« (Matt 16:25). Hvis du er træt af dit liv, hvis du føler dig uudholdeligt ensom, hvis du føler, at du ikke duer til noget, så gå ud og find en, som har det værre end du selv – og der er mange af dem. Læs for den blinde, læs for den gamle, hjælp de nødlidende, trøst de sørgende. Giv lidt af dine midler til de trængende. Giv af dig selv, så vil verden synes dig smukkere og rarere. »Se frem til Gud og lev« (Alma 37:47). Der er så meget at gøre, som kan være vidunderligt berigende.

For nylig fik jeg et nyhedsbrev fra Utah Boys Ranch. Den indeholdt beretningen om en dreng ved navn Mike. En dommer havde skrevet følgende om ham:

»Da Mike var ni år gammel, sov han i biler, var med i bander og gik med farlige våben. Ingen statslig institution kunne få denne dreng på ret køl. Så trådte Utah Boys Ranch til og tilbød deres hjælp. Boys Ranch reddede hans liv. De gav ham et sted

Enhver af os har store muligheder for at lære mere.

at bo og gav ham værdier og standarder. Hans miljø og verden har ændret sig, og nu er han ude af retssystemet.«

Der var også et brev fra Mike selv, hvori der stod:

»Davs. Jeg hedder Mike. Jeg havde en dårlig barndom, hvor jeg voksede op. Jeg var med i en bande, som var ret slem. Så kom jeg hertil. Jeg er glad for, at jeg kom hertil, for hvis jeg ikke var kommet her, så havde jeg stadig

været med i bander og lavet ballade. Jeg er så glad for, at jeg kom hertil, for jeg mødte nogle rare mennesker, som Chris og Delpha. Men nu har jeg en familie, og jeg klarer mig godt« (Utah Boys Ranch, *New Beginnings Round-up*, efteråret 1996, side 1).

Der er så mange, som er blevet såret, og som har brug for en god samaritaner, der kan forbinde deres sår og hjælpe dem videre. En lille smule venlighed kan bringe store velsignelser til den lidende og glæde til den, der hjælper vedkommende.

FORTSÆT MED AT LÆRE

Der er en anden ting, som er værd at huske: Hver af os har store muligheder for at lære mere. Uanset vores alder kan vi, medmindre vi er alvorligt syge, læse, studere og suge til os af store menneskers skrivelser. Som dr. Joshua Liebman engang bemærkede: »Det mest vidunderlige er, at så længe vi lever, har vi mulighed for at udvikle os. Vi kan lære nye færdigheder, finde nyt arbejde, hengive os til nye mærkesager og vinde nye venner. Vi må acceptere den sandhed, at vi har evner inden for visse områder og er dårligere til andre ting, at genialitet er en sjældenhed, og at middelmådighed er de flestes lod, men lad os samtidig erindre, at vi kan og skal ændre os. Vi kan udvikle os, lige til vi dør. Vi kan tære på skjulte ressourcer i vores indre.«

Vi i Kirken har fået et vidunderligt løfte af Herren. Han har sagt: »Det, der er af Gud, er lys; og den, der modtager lyset og forbliver i Gud, får mere lys, og det lys bliver klarere og klarere indtil den fuldkomne dag« (L&P 50:24).

Det er en fantastisk udtalelse. Det er et af mine yndlingsskriftsteder. Det taler om vækst, udvikling og den vej, der fører til guddommelighed. Det går hånd i hånd med disse storslåede udtalelser: »Guds herlighed er intelligens eller med andre ord: Lys og sandhed« (L&P 93:36); »Og om et menneske i dette liv ved flid og lydighed vinder mere kundskab og intelligens end en anden, så vil fordelen i samme forhold være på hans side i det tilkommende liv« (L&P 130:19); og »Alt, hvad vi i dette liv opnår på intelligensens område, skal følge med os i opstandelsen« (L&P 130:18).

Sikke en vidunderlig udfordring, som findes i disse vidunderlige udtalelser. Vi må blive ved med at udvikle os. Vi må fortsætte med at lære. Det er en guddommelig befaling, at vi skal øge vores viden.

Vi har adgang til institutklasser, aftenskolekurser og åbne universiteter samt mange andre muligheder, hvor vi kan studere og måle os med andre, og så vil vi opdage, at vi rummer fantastiske evner.

Det er aldrig for sent at lære noget nyt. Det tror jeg på af hele mit hjerte. Søster Hinckley og jeg er ved at blive gamle. Vi er midt i firserne. Jeg forbløffes til stadighed over, hvilken ivrig læser hun er. Hun læser to aviser hver dag, kigger flere tidsskrifter igennem, er en flittig læser af Mormons Bog og Lære og Pagter, og forleden så jeg hende læse en tyk biografi.

Jeg kender ikke til noget andet, der gør en mere populær som samtalepartner, end det at være velbevandret i en lang række emner. Herren har sagt følgende til dig og mig: »Søg visdom i de allerbedste bøger, søg efter kundskab ved læsning og ved tro … Organiser jer … Hold op med at være lade« (L&P 88:118-119, 124).

De allerbedste bøger er skrifterne. Herren har sagt: »I gransker Skrifterne, fordi I mener, at I har evigt liv i dem; og netop de vidner om mig« (Joh 5:39). Læs Kirkens tidsskrifter. Der er mange andre gode materialer, man kan læse. Læsning skærper ens forstand. Det styrker ens intellekt. Det forbedrer ens talegaver at fordybe sig i de tanker, som er nedskrevet af store mænd og kvinder gennem tiden, også dem i vor egen tid.

Men vær varsom med, hvad I læser. Sky pornografi som pesten, for

FOTO: STEVE BUNDERSON

det er lige så farligt som nogen sygdom. Undgå det beskidte sprog og det pirrende pladder, som findes i mange tv-programmer, videofilm, sensuelle blade, 900-numre og alt det skidt, som efter sigende også findes på Internettet nu. I har ingen gavn af det, og det kan knuse jer.

Jeg vil nævne en anden ting. Der er blevet almindeligt for enlige mænd og kvinder at rejse alene sammen og besøge fjerne lande. Det er en meget farlig skik. Se i øjnene, at I i jeres situation er meget sårbare. I tror måske, at I kan lege med ilden uden at brænde jer. Det er en meget farlig holdning, vil jeg gerne sige. Vær tro mod det bedste i jer selv. Lad jeres selvdisciplin være stålsat, når det gælder farlige situationer.

Til jer mænd vil jeg gerne sige, at I ikke har ret til at tage jer friheder, at opfordringer til umoralsk adfærd er upassende for en mand, som bærer Guds præstedømme, at det er af yderste vigtighed, at I udøver selvdisciplin, styrer jeres tanker og tøjler jeres impulser.

TJEN I KIRKEN

Til jer alle vil jeg sige, at I skal tage imod opfordringer til at tjene i Kirken. Vær sanddru og trofaste, vær loyale og bak op om Herrens herlige værk. Enhver af os spiller en rolle i denne store sag og dette rige. Der er ikke plads til den dovne, kritikeren og pessimisten i den Almægtiges værk. Undervis en klasse, og måske vil I vise en dreng eller pige ind på den sti, som vil gøre ham eller hende til en stor mand eller kvinde. Meld

Jeg vil opfordre jer alle til at tage imod muligheder for at tjene i Kirken.

jer frivilligt til projekter. Og vigtigst af alt: Tænk på Herrens godhed imod jer i de stille stunder i jeres liv. I er født i et godt land og i denne storslåede tid i verdenshistorien. I er blandt de forholdsvis få, som er blevet velsignet med en kundskab om det gengivne evangelium, med medlemskab i denne kirke og med et vidnesbyrd i jeres hjerter om Herrens værk.

Bed meget. Jeg håber, at hver eneste en af jer knæler hver morgen og aften og udtrykker jeres taknemlighed til Herren, at I fortæller ham om jeres retfærdige ønsker, og at I beder for de nødlidende og trængende, hvor de end måtte være.

Jeg vil gerne udtrykke en særlig ros til jer enlige mødre og fædre. Jeres byrder er tunge. Det ved vi godt. Jeres bekymringer er store. Der er aldrig penge nok. Der er aldrig tid nok. Gør det bedste, I kan, og bed Herren om hjælp, så jeres børn kan vokse i nåde og forståelse og indsigt og vigtigst af alt, i tro. Hvis I vil gøre det, vil dagen komme, hvor I vil knæle og med tårer i øjnene takke Herren for de velsignelser, han har udgydt over jer.

Til jer ældre kvinder og mænd, som er enker og enkemænd vil jeg sige, at I er dyrebare. I har levet længe og fået mange erfaringer. I har smagt både det bitre og det søde. I har kendt megen smerte, sorg, ensomhed og frygt. Men i hjertet har I også en dejlig og storslået vished om, at Gud, vor himmelske Fader, ikke svigter os i nødens stund. Må de kommende år være nådige imod jer. Må himlen smile til jer. Må I finde trøst og styrke i jeres minder. Og må I i jeres modne venlighed og kærlighed hjælpe de nødlidende overalt, hvor I måtte træffe dem.

Brødre og søstre, se op over jeres trængsler. Prøv at glemme jeres egne smerter, mens I gør en indsats for at lindre andres smerter. Kom ud blandt andre, så ofte lejligheden byder sig. Det er vigtigt, at vi gør det. Vi har brug for at tale med andre og fortælle om vores følelser og vores tro. Vind nye venner. Begynd med selv at være en god ven.

Lad Herren hjælpe jer med jeres byrder. Til hver af os har han sagt: »Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.

Tag mit åg på jer, og lær af mig, for jeg er sagtmodig og ydmyg af hjertet, så skal I finde hvile for jeres sjæle.

For mit åg er godt, og min byrde er let« (Matt 11:28-30).

Må jeg foreslå, at I går i gang med jeres slægtshistorie. I vil blive grebet af det.

Gør jer værdige til en tempelanbefaling og lev værdigt til enhver tid og under alle forhold til at have en. Jeg vil antage, at enhver af jer har en tempelanbefaling. Hvis I ikke har det, så beslut jer for at bringe jeres liv i orden og bliv rede til at tage til Herrens hus. Besøg templet regelmæssigt. Der kan I hjælpe dem, som er fuldstændig hjælpeløse. Og hver gang I kommer der, vil I gå derfra som bedre mennesker. Den tempelanbefaling, som I har i jeres tegnebog eller taske, vil blive en vigtig påmindelse. Det stedfortrædende arbejde, som I gør for andre, vil give jer en glæde, som ikke kan opnås andre steder.

Og lige én ting til. Der er ikke plads til arrogance eller selvoptagethed. Herren har i en åbenbaring sagt: »Vær ydmyg, så skal Herren, din Gud, lede dig ved hånden og besvare dine bønner« (L&P 112:10). Det tror jeg på. Og det håber jeg også, at I gør.

Til sidst vil jeg forsikre jer om, at vi elsker jer. Vær vis på, at vi respekterer jer og har tillid til jer. I det omfang, jeg har ret til det, velsigner jeg jer, at hvis I vil vandre i tro og retskaffenhed, så vil I opleve megen lykke, få de timelige velsignelser, I har brug for, få venner, som I kan dele jeres tanker og følelser med og føle verdens Forløsers kærlighed. ☐

Fra en tale holdt den 22. september 1996 i Tabernaklet i Salt Lake City.

STJERNEN

BØRNESTJERNEN

146. ÅRGANG JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE NOVEMBER 1997

VANDRINGEN

OPDAGELSE

Vinteren 1846-1847 var en travl periode for de hellige i Winter Quarters. De lagde planer for deres fortsatte vandring vestpå, samlede forsyninger, reparerede gamle vogne og byggede nye. Kirkens ledere besluttede, at et kompagni mænd skulle drage af sted til foråret og finde den bedste rute for dem, der fulgte efter. Ved at rejse uden gamle, syge eller mange børn kunne de komme hurtigere frem. Præsident Young udpegede de 144 mænd, som skulle foretage rejsen – 12 for hver af Israels 12 stammer. En af mændene blev dog syg kort efter afrejsen og vendte tilbage til Winter Quarters, så pionerkompagniet bestod af 143 mænd (hvoraf de otte var medlemmer af De Tolvs Kvorum), tre kvinder og to børn.

Mændene i dette første kompagni var dygtige håndværkere, som kunne bygge og reparere vogne, passe dyr, jage efter føde, føre omhyggelige optegnelser, reparere værktøj, bygge pramme, planlægge nye byer og så afgrøder. De medbragte en læderbåd, som hed *Revenue Cutter,* 73 vogne, 93 heste, 52 muldyr, 66 okser, 19 køer, 17 hunde, nogle høns og en kanon på hjul.

William Clayton var lejrens officielle historiker. Som en hjælp til dem, der skulle følge efter, førte han og andre omhyggelige optegnelser over gruppens rejse. For at kunne beregne de afstande, de tilbagelagde hver dag, bandt han en rød klud om en af egerne i et vognhjul og gik ved siden af vognen og talte omdrejningerne. Det var en trættende opgave, og han foreslog, at man konstruerede en kilometertæller. Orson Pratt lavede en arbejdstegning til den, og William Clayton og Appleton Harmon konstruerede den. Dette instrument, som kaldtes et odometer, talte op til 15 kilometer, og så begyndte det forfra. Det gjorde Williams opgave meget lettere.

Tidligt på rejsen havde pionererne fastlagt strenge regler for lejren. Når hornet lød klokken fem om morgenen, stod pionererne op og bad i deres egne vogne. Lejrens medlemmer havde to timer til at tilberede morgenmad, spise, fodre deres dyr og passe deres øvrige pligter. Klokken syv lød hornet igen, og så begav kompagniet sig af sted.

Vognene kørte i to rækker. I tilfælde af et indianerangreb, skulle de danne en rundkreds med bagsiden af vognene udad. Hestene og kvæget skulle så bindes inde i rundkredsen. Klokken halv ni om aftenen lød hornet igen som signal til, at alle skulle bede og gøre sig klar til at gå i seng. Denne disciplin hjalp pionererne til at klare mange af de problemer, som de stødte på.

Hver dag gjorde pionererne deres bedste for at finde steder, hvor deres dyr kunne græsse. For at hjælpe de kompagnier, som skulle følge efter, førte de optegnelser over, hvor man kunne finde rigeligt med vand, græs og brændsel. Mændene arbejdede hårdt for

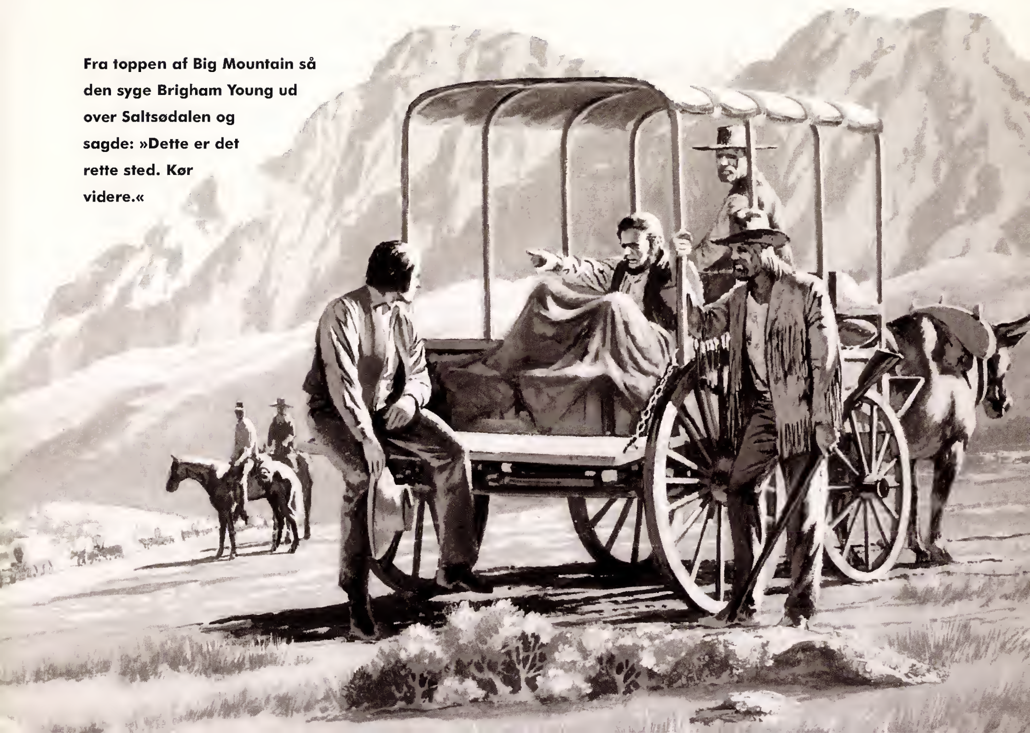
OVER PRÆRIEN

By Sherrie Johnson

at jævne vejen, så det ville blive lettere for de næste af følge efter. De hvilede på sabbatten, modtog nadveren og tilbad Gud.

Mens pionererne drog fremad, efterlod de beskeder til dem, der skulle følge efter. På et skilt på en cederstolpe stod der: »Afstand fra Winter Quarters: 350 km. 8. maj '47. Alt vel i lejren. W. Clayton.« En anden besked skrevet på et afbleget oksekranie lød: »Pionererne slog lejr her den 23. juni 1847 efter at have tilbagelagt 22 km i dag. Alt vel. Brigham Young.« De sendte også breve til deres kære med pelsjægere og andre, der var på vej østpå.

Flere gange på rejsen talte pionererne med pelsjægere. Jim Bridger frarådede dem at flytte alle de hellige til Saltsødalen, før de havde undersøgt, om de kunne dyrke afgrøder der. Han var så overbevist om, at man ikke kunne dyrke noget der, at han tilbød dem 1000 dollars for den første skæppe korn, som kom derfra. Men Gud ledte de hellige. Præsident Young sagde til Bridger: »Vent en tid, så skal vi nok vise dig.«

Fra toppen af Big Mountain så den syge Brigham Young ud over Saltsødalen og sagde: »Dette er det rette sted. Kør videre.«

Mens de lå i lejr ved Bear River, fik Brigham Young bjergfeber og blev så syg, at han ikke kunne fortsætte rejsen. Det blev besluttet, at otte vogne og adskillige mænd skulle blive tilbage sammen med ham, og resten skulle fortsætte. Men da hovedgruppen fortsatte, blev flere ramt af feberen. Pionererne besluttede, at lade de syge hvile ud, mens en fortrop på 23 vogne og 42 mænd under ledelse af Orson Pratt søgte efter den bedste rute gennem bjergene.

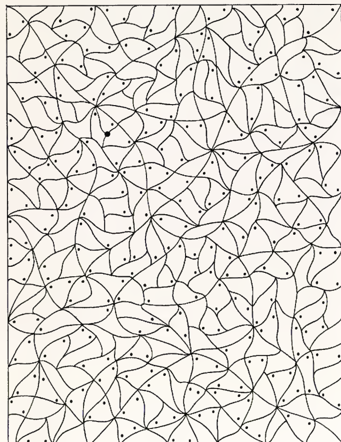
Fortroppen fandt Donner-ruten, som var blevet lavet året før, og begyndte at følge den. Vejen var meget ujævn, så mændene brugte lang tid på at fælde træer og jævne vejen for dem, der ventede bagude.

Den 21. juli 1847 drog Orson Pratt og Erastus Snow i forvejen ned gennem Emigration Canyon for at udforske området. De havde kun en hest, så de skiftedes til at gå og ride. Da de var et par kilometer fra bjergkløftens munding, opdagede Erastus, at han havde tabt sin frakke. Han tog hesten og vendte om for at finde den. Orson fortsatte alene og blev den første pioner, som satte sin fod i Saltsødalen. Han og Erastus vendte tilbage til lejren, og den næste dag kørte fortroppen ind i Saltsødalen og satte kurs nordpå.

Den 23. juli drog de hen til et område i nærheden af det sted, hvor templet i Salt Lake City nu står. Orson Pratt kaldte alle sammen og ledte dem i en taksigelsesbøn, hvor de indviede sig selv og landet til Herren. Efter bønnen begyndte pionererne straks at pakke ud, grundlægge en bosættelse og pløje den tørre, hårde jord, så man kunne så afgrøder. Samme dag nåede Brigham Young og hans gruppe op over Big Mountain. Fra dets tinde så præsident Young ud fra den vogn, som han lå i og erklærede: »Dette er det rette sted. Kør videre.«*
Næste dag, den 24. juli, ankom resten af kompagniet til dalen. Det havde taget pionererne 111 dage at foretage rejsen til Saltsødalen.

Søndag den 25. juli 1847 afholdt de hellige gudstjeneste og takkede for, at de var nået sikkert frem. Det havde været en lang rejse, og i mange år ofrede de hellige meget for at rejse over prærien – men nu havde man endelig fundet et sted, hvor Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige kunne blomstre. ☐

* Citeret af Wilford Woodruff i *The Utah Pioneer*, 1880, side 23. Alle andre citater og oplysninger stammer fra B. H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church*, 3:163-178, 201-207, 223-224.

Det skjulte dyr

Colleen Fahy

Hvis du vil se, hvilket dyr, der gemmer sig her, skal du farvelægge de felter, som har én prik.

Hvem er denne profet?

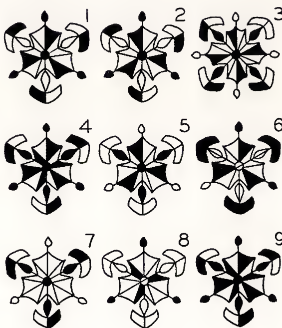
JennaVee Allgrunn

- Han forkyndte evangeliet for lamaniterne.
- Han var søn af kong Mosiah.
- Han forsvarede kong Lamonis hjorde og tjenere.
- Han befriede sine brødre fra fængslet.

Svar: Ammon (se Mosiah 27:34-28:9; Alma 17:19-39; 20:8-28).

Find to ens

Roberta L. Fairall

Hvilke to er ens? Hvilken en har en helt anden facon end de andre.

Svar: 4 og 9 er ens; 3 har en helt anden facon.

Trier

M. H. Martin

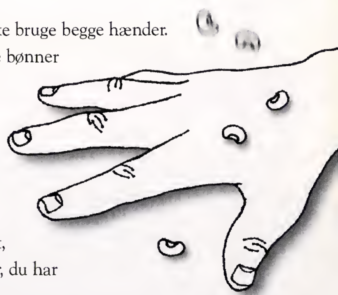
På Trinidad leger børnene en leg, som hedder Trier. Det er lidt svært.

Man skal være mindst to deltagere, og hver deltager skal have fem tørrede bønner eller småsten.

Legen går ud på at gribe bønnerne uden at tabe dem.

Den yngste deltager begynder.

Læg fem bønner i din håndflade. Kast forsigtigt bønnerne op i luften, vend hånden og forsøg at gribe bønnerne på håndryggen. (De bønner, som du taber, må du ikke samle op, før din tur er forbi). Nu skal du så kaste de bønner, som du greb op i luften fra håndryggen, vende hånden og gribe dem i håndfladen. Du skal altid gribe bønnerne med den samme hånd, som du kaster dem med. Man må ikke bruge begge hænder.

Hvis du tabte nogle bønner ved dit andet kast (fra håndryggen til håndfladen), så får du nul point. Hvis du greb alle bønnerne i dit andet kast, så får du lige så mange point, som antallet af bønner, du har grebet.

Den, der har flest point efter tre omgange, har vundet! □

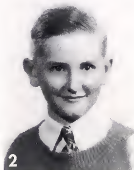
PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON

FØRSTERÅDGIVER I DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB

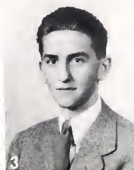
Efter en samtale med Rebecca M. Taylor

Jeg vil gerne fortælle jer om to vigtige ting, som jeg lærte, da jeg var dreng. Da jeg var dreng, spillede jeg ofte bold med mine venner i en lille gyde bag vores hus. En kvinde ved navn mrs. Shinas lejede et lille hus i nærheden, og hun stod tit i vinduet og så os spille. Hun kom sjældent ud af huset, og når hun endelig gjorde, så smilede hun aldrig. Vi mente alle sammen, at hun var ond. Hun havde en stor hund, en engelsk setter, og når en af boldene trillede hen imod den – hvilket ofte skete – så sendte mrs. Shinas hunden hen efter den. Og så så vi ikke den bold mere. Snart havde vi ikke flere bolde.

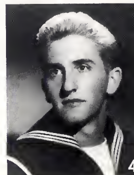
Dengang havde vi ikke sprinkleranlæg, så hver dag vandede jeg vores plæne med en haveslange. En dag, mens jeg stod og vandede vores lille græsplæne, lagde jeg mærke til, at mrs. Shinas' plæne så lidt tør ud. Det tog jo kun et par minutter mere at vande den også, så snart vandede jeg hendes plæne hver dag.

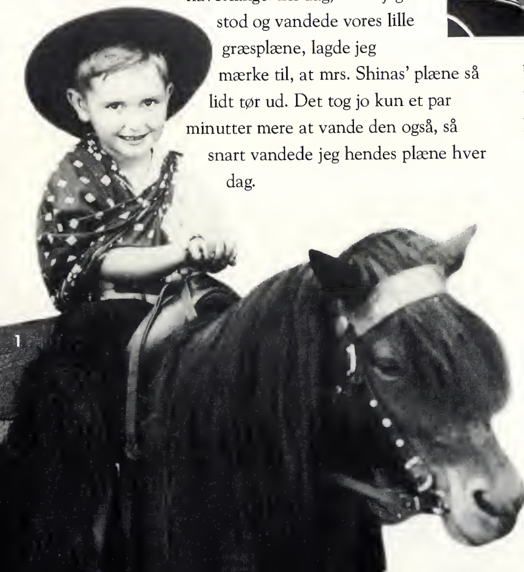
2

3

4

1

Da det blev efterår, havde jeg til opgave at rydde visne blade væk fra vores have. Jeg spulede jorden med haveslangen og pressede bladene sammen i en dynge med vandstrålen. Jeg besluttede mig for også at fjerne bladene fra mrs. Shinas' have, og en dag, mens jeg var i færd med det, åbnede hun døren og vinkede mig indenfor. Jeg slukkede for vandet og gik ind i hendes hus.

Hun inviterede mig ind i sin stue og bød mig på en kage og et glas mælk. Mens jeg sad der og spiste min kage, viste hun mig sin samling af porcelænshunde. Jeg kunne se, at det var hendes dyrebareste eje. Så takkede hun mig, fordi jeg tog mig af hendes plæne. Det var den første samtale, jeg nogensinde havde haft med hende.

Mrs. Shinas gik så ud i køkkenet og kom tilbage med en papkasse. I den lå alle de bolde, som hendes hund havde snuppet. Hun gav mig kassen, sagde tak – og smilede! Det var første gang, jeg havde set hende smile.

Jeg tror, at man viser kærlighed gennem den måde, man lever på, den måde, man tjener på og den måde, man velsigner andre på. Når vi tjener andre, viser vi dem, at vi elsker dem, og vi viser også Jesus Kristus, at vi elsker ham.

Jesus sagde: »Elsker I mig, så hold mine bud … Den, der har mine bud og holder dem, han er den, der elsker mig« (Joh 14:15, 21).

Jeg holder meget af følgende digt om kærlighed:

1. Som fireårig på en pony. 2. I mellemskolen. 3. I realskolen. 4. I den amerikanske flåde. 5. Sammen med søster Monson. 6. Som 12-årig med en god fangst fisk.

5

Hvem elskede hende mest?

»Jeg elsker dig, mor,« sagde lille Knud,
men han glemte sin pligt og skyndte sig ud.
Ude i haven nød han at rende,
mens han lod mor hente brænde.

»Jeg elsker dig, mor,« sagde søde Hanne,
»de ord, mor, er virkelige sande.«
Men hun hylede og tiggede om slik,
så mor var glad, da hun endelig gik.

»Jeg elsker dig, mor,« sagde lille Jan.
»I dag vil jeg hjælpe dig alt, hvad jeg kan.
det er godt, jeg fik fri klokken to.«
Så vuggede han den lille til ro.

Stille tog han så kosten frem
og fejede gulvet i hele deres hjem.
Hele dagen arbejdede han glad
og hjalp sin mor med at lave mad.

»Jeg elsker dig, mor,« sagde de igen,
da de blev lagt i deres seng.
Men hvordan tror du mor kunne kende,
hvem der virkelig elskede hende?

(Joy Allison, *Highdays and Holidays*, side 133).

Et andet vigtigt princip er ærlighed.

Jeg var i flåden ved slutningen af anden verdenskrig, da jeg var en ung mand. Rekrutuddannelsen fandt sted i nærheden af San Diego i Californien. Alle, som var i flåden, skulle kunne svømme, ellers kunne de ikke forlade rekrutskolen. Jeg havde lært at svømme som dreng og var ret god til det.

En dag sagde en af officererne: »Alle dem, der kan svømme, kan tage til San Diego. De, der ikke kan, skal bruge dagen på svømmeundervisning. Så de af jer, der kan svømme, stiller op på række derovre, så kører vi jer ind til byen i en bus.« Jeg stillede op på række, sammen med dem, der kunne svømme. Vi var vel en 30-40 stykker. Men i stedet for at sætte os på en bus, fulgte officeren os ned til gymnastiksalen, hvor svømmebassinet var.

Jeg tænkte: *Du har vist taget fejl, kammerat. Det er os, der kan svømme.* Men jeg sagde selvfølgelig ikke noget. Vi klædte om og fik besked på at springe ud i den dybe ende af bassinet.

De fleste af os adlød, men omkring ti mænd i vores gruppe kunne ikke svømme. De havde troet, at de kunne komme med til San Diego uden at skulle yde noget. Men officeren lod dem ikke bare stå der og glo – han skubbede dem ud i vandet. Han lod dem gå til bunds, komme op og gispe efter luft, og så gå til bunds igen. Da de kom op for anden gang, rakte han en lang bambusstang ud til dem, og så blev de trukket i land. Så sagde officeren strengt: »I kan lige vove på at lyve for mig igen!« Jeg kan love jer for, at jeg var glad for, at jeg ikke havde prøvet på det! Den oplevelse lærte mig betydningen af, at være ærlig og trofast til enhver tid.

Kærlighed og ærlighed er to principper, som vil styre vores liv. ☐

6

JEG TRÆFFER DE RETTE VALG NU

Karen Ashton

»Vælg i dag at tjene Gud Herren, som skabte jer« (Moses 6:33).

Har du nogensinde haft et par sko, der pludselig begyndte at klemme, eller et par bukser, der syntes at blive kortere og strammere, for hver gang du tog dem på? Det var ikke dine sko eller bukser, der blev mindre. Du blev større og højere! Du vokser hurtigt nu. Din krop forandrer sig hver dag.

De vigtige valg, du træffer nu, kan hjælpe dig til at få en stærk, sund krop, som kan modstå sygdomme. En stærk, sund krop vil være en velsignelse for dig nu og i fremtiden. Du kan beslutte dig for at motionere, få rigeligt med hvile og holde din krop ren. Du kan også vælge at holde dig fra spiritus, tobak og andre skadelige stoffer. Disse valg vil velsigne dig og din krop nu og i fremtiden.

Ligesom din krop ændrer sig, gør din ånd det også. Den vokser i kundskab, forståelse og vidnesbyrd. Ligesom din krop, har også ånden brug for næring. Når du læser i skrifterne, får din ånd næring. Når du deltager i søndagens møder, modtager nadveren, beder hver dag og følger Helligåndens tilskyndelser, så holder du din ånd stærk og får den til at vokse. Ved at beslutte at nære din ånd, undgår du synd og sorg, og det vil være til velsignelse for dig nu og i resten af dit liv.

Instruktioner

Lim side 9 på tykt papir eller karton. Klip så de forskellige figurer ud langs den fuldt optrukne streg. Lav ringe ved at lime strimlerne sammen i enderne. Anbring ringene inden i hinanden med ring nr. 1 inderst og ring nr. 3 yderst (se illustrationen). Anbring denne påmindelse om at træffe vigtige valg et sted, hvor du tit får øje på den.

Forslag til fællestid

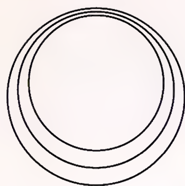
1. Forklar, at vaner opstår ved, at man gør det samme igen og igen, og at vores vaner bliver et mønster for vores liv. Vaner kan være gode eller dårlige. Forklar, at børnene kan udvikle retfærdige vaner, såsom at bede, studere skrifterne, tænke på Frelseren, adlyde budene, betale tiende, være ærlige og være med til at gøre deres hjem til et rart sted. Lad hvert barn nedskrive en god vane, som han eller hun gerne vil tillægge sig.

2. Syng »Jeg håber at blive missionær« (Børnenes sangbog, side 91). Bed børnene om at fortælle dig, hvordan de nu kan forberede sig på at tage på mission. Lad hvert af børnene skrive et lille brev til en missionær, som er udsendt fra jeres ward, eller lad de missionærer, som tjener i jeres område, fortælle børnene om glæden ved at være missionær.

3. Dæk op med service og bestik på et lille bord forrest i lokalet. Stil en skraldespand ved siden af bordet. Forklar børnene, at de nu kan træffe vigtige valg om, hvilken mad eller andre emner de vil indtage, og hvilke skadelige stoffer de vil undgå. Brug billeder fra forskellige blade og lad dem vælge, hvilke ting der skal på bordet, og hvad der skal i skraldespanden. Fortæl dem, at deres beslutning om at spise sunde ting og undgå skadelige stoffer vil hjælpe deres kroppe til at blive sunde og stærke. Lad dem finde og læse L&P 89.

4. Bed biskoppen eller grenspræsidenten om at fortælle om de spørgsmål, som han stiller under et dåbsinterview. Lad ham fortælle, hvordan de spørgsmål minder om dem, der bliver stillet, når man skal ordineres i præstedømmet eller have en tempelanbefaling. Bed ham også om at forklare, hvordan det at forberede sig på at indgå og holde dåbspagten vil hjælpe os til at indgå andre pagter i fremtiden. □

ILLUSTRERET AF JULIE F. Y

#1

Lim

#2

Lim

#3

Lim

JEG VIL TRÆFFE VIGTIGE VALG NU, SOM VIL HJÆLPE MIG, NÅR JEG VOKSER OP

KEVINS FØDSELSDAGSGAVE

Timothy S. Wight
(Baseret på en virkelig begivenhed)

»Stå op, Kevin.«

Jeg kiggede hen på min brors seng i den anden ende af værelset. Han lå og sov, pakket godt ind i tæppet, der beskyttede ham mod den kolde morgenluft. Dette morgenritual var begyndt for et års tid siden, da far havde byttet halvdelen af kaninerne, med bure og det hele, for en ged. Det var min opgave et malke den hver morgen, mens Kevin fodrede den og gjorde rent i dens bås.

»Hvad er klokken?« spurgte Kevin, mens han stod op og klædte sig på og fik øje på lyset, der trængte ind i værelset.

»Den er halv syv.« Jeg var klædt på og stod nu henne ved kommoden og tog frakke og tophue på. Frakken duftede af lucerne og indtørret mælk.

»Davs, mor,« sagde vi i kor, mens vi gik nedenunder. Jeg åbnede bagdøren og tog den rene stålmalkespand på vej ud. Da vi gik hen mod laden, lagde vi mærke til at vandet fra søen var blevet til en tynd tåge, der drev hen over de nærliggende græsgange. Jorden, der lige var begyndt at tø, føltes som Nutella under vores støvler.

»Hvad ønsker du dig til din fødselsdag, Kevin?« spurgte jeg. De sidste to dage havde jeg spekuleret på, hvad jeg skulle give min næsten syvårige bror. Jeg havde ikke nogen penge at købe en gave for, og der var ingen sne, jeg kunne skovle og tjene lidt håndører.

»Det ved jeg ikke,« sagde Kevin, mens han øste lucernekugler op i en beholder ved siden af malkebåsen. »Du kan jo tage mine opgaver i morgen,« sagde han og henviste til en tradition i vores familie. Når nogen havde fødselsdag, passede en af de andre vedkommendes pligter.

»Okay.« Men jeg ville gerne give ham noget andet, noget mere end vi altid gjorde.

»Tim og Kevin,« råbte far. »Så er der morgenmad.«

Efter at have ført geden tilbage i båsen, bar vi mælken ind i huset, stillede den på køkkenbordet og satte os ned for at spise. Den dampende varme havregrød, kølet af gårsdagens kolde mælk smagte sødt, fordi mor havde hældt honning og rosiner i den.

»Så er det skoletid,« sagde mor, da vi havde spist. Da vi havde hentet vores skolebøger, gik vi tilbage til stuen, hvor vi bad familiebøn, inden vi gik i skole.

Kevins skole lå tre kilometer væk, mens jeg kun skulle gå en kilometer til min skole. Hver dag ønskede Kevin, at vi boede en halv kilometer længere sydpå, for så ville han kunne køre med den skolebus, som hentede mange af hans klassekammerater. Næsten hver morgen så vi dem stå på bussen ved begyndelsen af dens rute. Kevin stoppede op, kiggede lidt på dem, hvorefter han gik videre og som regel ankom til skolen længe efter, at bussen havde sat sine passagerer af. Det var en barsk del af hans dag, især på snefyldte eller iskolde vintermorgener.

»Vi ses,« sagde jeg og så ham vandre videre, da vi nåede min skole.

Hele dagen tænkte jeg

på hans fødselsdag. Jeg kunne huske, at han sidste sommer havde luget naboens køkkenhave for at tjene penge til at købe mig en gave. Det var en lille lommekniv, som han havde købt brugt i en genbrugsbutik. Han havde fjernet rusten med ståluld og pudset bladet og skæftet med polish.

Da jeg bad den nat, spurgte jeg min himmelske Fader, om han ville hjælpe mig med at finde en gave til Kevin.

Efter en urolig søvn vågnede jeg, inden lyset trængte ind i vores soveværelse. Jeg klædte mig stille på i mørket og kiggede over på Kevin, der lå pakket ind i sit tæppe. Jeg sneg mig nedenunder og udenfor.

Landskabet havde ændret sig fra dagen før. Det var blevet snestorm, og sneen føg omkring mig. Lidt af den blæste ind i huset, inden jeg nåede at lukke døren. Jeg skyndte mig hen til laden, så jeg kunne blive færdig med mine pligter i en fart.

Lige da jeg var færdig, fik jeg øje på noget, der stod i et hjørne af laden. Jeg havde ikke set den siden i sommer, og det gav mig en idé til en fødselsdagsgave til Kevin.

Jeg skyndte mig ind i huset med mælken. Så snuppede jeg en spand varmt sæbevand og nogle gamle klude og tog det med ud i laden. Vinterens støv og rusten, som den fugtige luft havde fremkaldt, gjorde det svært at gøre den ren, men jeg knoklede videre. Endelig var det tid til morgenmad.

Duften af bacon og pandekager, som vi kun fik om søndagen eller på andre mærkedage, mødte mig i døren. Vi satte os og spiste. Kevin var glad, fordi det var hans syvårsfødselsdag. Jeg var nervøs og håbede, at han ville synes om min gave.

»Så er det skoletid,« sagde mor, mens Kevin spiste den sidste pandekage. Efter at have bedt familiebøn, gik vi ud i den grå snestorm.

»Jeg har en gave til dig, Kevin. Den står ude i laden.« Han fulgte mig rundt om huset og ind i laden.

Der stod vores røde trækvogn, vasket ren og poleret med voks. Der lå et lille uldtæppe i bunden, og på siden af vognen havde jeg omhyggeligt malet »Skolebus« med noget gammel maling.

ILLUSTRERET AF STEVE KROPP

»Sæt dig op, Kevin. Du skal ikke gå i skole i dag. Det her er din skolebus.«

Hans ansigt lyste op, og han sprang hurtigt op i den. Jeg lagde et andet tæppe omkring ham, så han kunne holde varmen.

Jeg trak vognen ud af laden, forbi huset og ud på den snedækkede vej. Mor og far stod på verandaen og så på Kevins glade ansigt.

»Alle stiger af,« råbte jeg, da vi kørte ind foran porten til Kevins skole. Jeg forsøgte at lyde som en buschauffør, og han lo lidt ad mig. Jeg skyndte mig tilbage med vognen, og da jeg nåede til min egen skole, gemte jeg den i buskadset.

Da det ringede ud efter sidste time, hentede jeg vognen i buskene og skyndte mig hen til Kevins skole.

Jeg nåede frem, lige da det havde ringet ud. Kevin kom ud sammen med to klassekammerater. »Må de køre med, Tim?«

»Selvfølgelig,« sagde jeg. »Alle stiger ombord,« råbte jeg. Kevin sprang først op, og de to andre klemte sig ned bag ham.

Da jeg trak vognen hen til den anden drengs hjem, var jeg helt udmattet.

»Jeg trækker dig resten af vejen hjem, Tim,« tilbød Kevin.

»Nej. Det er din fødselsdag. Jeg skal nok klare det.« Da jeg gik i seng den aften, var jeg for træt til at bede. Jeg kunne ikke komme i tanker om et tidspunkt, hvor jeg havde været mere træt. Jeg havde ondt i benene og ryggen, og mine hænder var ømme og fulde af vabler fra vognens håndtag. Jeg lå der i mørket og tænkte på de gaver, som Kevin havde fået af mor og far, bedstemor og bedstefar og mig. Lige inden jeg faldt i søvn, hørte jeg ham: »Tim?«

»Ja.«

»Af alle de gaver, jeg fik i dag, var din den bedste.«

»Tak,« sagde jeg. Og så kom jeg i tanker om min bøn fra den foregående aften. Jeg kravlede ud af sengen, knælede på det kolde trægulv og takkede min himmelske Fader, fordi han havde hjulpet mig med at finde en fødselsdagsgave til min lillebror. □

NEPHI OG SKIBET, Bae Tae Joo, 7 år, Korea. »Nephi byggede et skib for at kunne sejle til det forjættede land. Nephi er pioner, fordi han var et eksempel for sine brødre.«

AT VÆRE PIONER

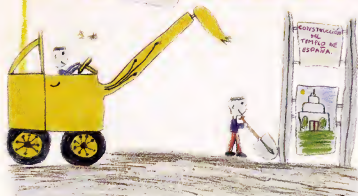
Du skal ikke trække kærren
hundred' mil og mer,
gå over prærier, bjerg og dal
for at være pioner.
(Børnenes sangbog, side 138).

Udvalgte tegninger fra Børnenes 150 års kunstudstilling, som var arrangeret af Museet for de sidste dages helliges kunst og historie.

Malerier og tegninger er fotograferet af R. T. Clark.

PIONERERNE, Rafael Monroy Angel, 8 år, Mexico.

ET TEMPEL BYGGES, Jorge Cantos Rodriguez, 9 år, Spanien. »Jeg så, da de tog det første spadestik til templet i Spanien, og jeg så profeten. Mine bedsteforældre er pionerer i Kirken i Spanien. Jeg håber, at templet snart bliver færdig.«

DEANN MARIE JENSEN, Kaitlyn Brunsdale, 6 år, USA. »Deann er pioner i dag. Hun er den første pige i vores familie, som er på mission. Hun er min kusine! Hun er i Italien. På tegningen her står hun ved det skæve tårn i Pisa. Jeg har tegnet mig selv med på billedet, fordi jeg vil være missionær engang.«

FOLK, DER TROR PÅ GUD OG TEMPLET, Bae Tae Jung, 4 år, Korea. »Min far og mor tror på Gud, og de går tit i templet. Andre følger os. Derfor er vi pionerer.«

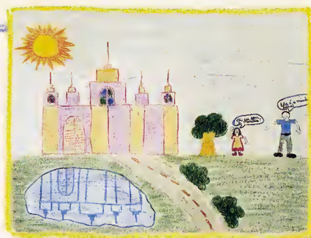
STAVSKONFERENCE, Nataly Estefania Ruiz Villacis, 8 år, Ecuador. »Mormonpionerer i Guayaquil overværer deres første stavskonference.«

EN KIRKEBYGNING OPFØRES, Nadia Ruiz Villacis, 8 år, Ecuador. »Mormonpionerer i Guayaquil hjælper med til at bygge den første kirkebygning.«

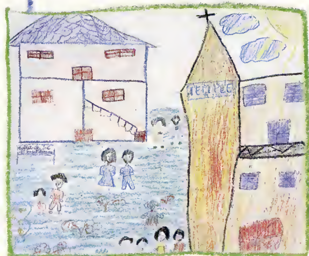
PIONERER, DER GÅR I KIRKE, Alex Wolf, 6 år, Canada.

PIONERER I MIN FAMILIE, Marilia Kim De O Nafalski, 9 år, Brasilien. »En dag hørte min mor nogle unge mænd, der klappede i hænderne uden for vores dør. Det var to missionærer. Vores familie blev omvendt, og nu skal vi i templet.«

JEG ER PIONER, Barbra Jackeline Gomez Valderrabano, 5 år, Mexico. »Jeg vil være pioner i et fjernt område, og jeg vil undervise børnene i evangeliet. Jeg vil hjælpe dem med at lære Kristus og hans lærdomme at kende.«

HÅB OM ET TEMPEL, Andrianaly Harison Nivoelihanta, 10 år, Madagaskar. »Til at begynde med havde vi kun en gren her i Madagaskar, og nu har vi et distrikt. Jeg håber, at vi snart får et tempel.«

PIONERER DRAGER TIL TEMPLET, Maria Alicia Matos Strauss, 10 år, Bolivia. »Det er en af de første karavaner, der drog til templet. De havde et par småuheld med bilerne.«

DANISH 97991 110

KUNDSKABS ORD

»Andre gives kundskabs ord, at alle kan lære at handle med visdom og få kundskab« (L&P 46:18).

Lige som alle andre af Åndens gaver overbringes og modtages kundskabsord gennem Helligåndens kraft. Moroni sagde: »Og gennem den Helligånds kraft kan I kende sandheden i alle ting« (Moroni 10:5).

KUNDSKAB GIVER GLÆDE

Den vigtigste kundskab, som vi kan opnå, er kundskaben om Gud og hans Søns, Jesu Kristi evangelium (se Joh 17:3). Herren har lovet, at de, som trofast søger at lære ham at kende skal »modtage åbenbaring på åbenbaring, kundskab på kundskab ... det, som bringer glæde og evigt liv« (L&P 42:61).

Et medlem af Kirken modtog denne gave – og den lovede glæde – da hun læste Mormons Bog for anden gang. Den første gennemlæsning havde været hurtig – hun ville simpelthen bare blive færdig med bogen så hurtigt som muligt. Men den anden gennemlæsning var motiveret af et ønske om at forstå det, som bogen forkyndte.

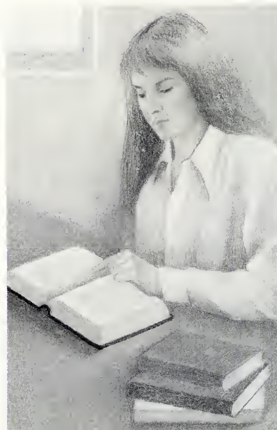
»Mens jeg læste, strømmede nye tanker ind i mit sind, og jeg begyndte at drage forbindelser mellem det, jeg læste, og de oplevelser, jeg havde. Jeg fik øjnene op for, hvor jeg måtte forbedre mig. Men snarere end at føle mig revset, følte jeg mig elsket. Mit hjerte svulmede af glæde.«

SØG KUNDSKAB VED LÆSNING OG VED TRO

Når vi søger kundskab om Gud, skal vi huske på, at »ingen anden end Guds ånd (ved), hvad der bor i Gud« (1 Kor 2:11). Ånden giver os et vidnesbyrd og en kundskab, som ikke kan opnås andre steder (se 1 Kor 12:3).

Det er derfor, at Herren råder os til at »søg(e) efter kundskab ved læsning og *ved tro*« (L&P 88:118; fremhævelse tilføjet). Læsningen aktiverer sindet. Troen aktiverer ånden. Det var på den måde, at Ammon modtog den evangeliske kundskab, som forbløffede kong Lamoni: »En del af den ånd bor i mig,« sagde Ammon, »og giver mig kundskab og magt i forhold til min tro på Gud og attrå til ham« (Alma 18:35).

ILLUSTRERET AF CAROL CUTLER

Herren forventer også, at vi skal »studere og lære og blive bekendt med alle gode bøger, sprog, tungemål og folk« (L&P 90:15; se også 88:79).

Heidi Harris fra Salt Lake City ville gerne studere Mormons Bog, men syntes kun, at hun havde tid til sine lektier fra skolen. Så en aften, da hun kæmpede med en matematikopgave, udøvede hun tro og bad om hjælp. Da hun var færdig, var Mormons Bog det første, som hun fik øje på. »Jeg tog den op,« sagde hun, »og begyndte at læse ... Jeg læste et kapitel i Første Nephi, og derefter vendte jeg tilbage til min matematikopgave. Nu kunne jeg pludselig løse den.«

Efter at have læst i Mormons Bog i flere uger, opdagede Heidi, at hun klarede sig bedre i skolen. »Jeg måtte stadig lave mine lektier, men læsningen gav mig et ekstra skub ... Jeg kunne bedre forstå det, jeg læste, og jeg havde tålmodighed til at koncentrere mig om lektierne. Ikke alene fik jeg bedre karakterer, men jeg blev også nemmere at omgås og lykkeligere, end jeg før havde været« (*Stjernen*, februar 1996, side 13).

- *Hvordan kan vi stræbe efter at øge vores åndelige kundskab?*
- *Hvilke muligheder har vi for at dele vores kundskab med andre?* ☐

AT FØLE SIG HJEMME I ET NYT WARD

Joanne Doxey

Vi er alle værter og værtinder i vores lokale ward og grene. Det er vores pligt som sidste dages hellige at byde tilflyttere, gæster og undersøgere velkommen og behandle andre venligt. Men til tider omgærder vi os selv med en usynlig skal, så det kan være svært at trænge igennem og vise venlighed mod fremmede. Her er nogle forslag til, hvordan vi kan byde andre velkommen til vores møder:

TIL VENSTRE: FOTO: JOHN LUKE; *TIL HØJRE:* FOTO: GREG FREI

1. Vi må lære at betragte andre som vores brødre og søstre og behandle dem, som vi selv gerne ville behandles. Som Frelseren sagde: »Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre med jer, det skal I også gøre imod dem« (Matt 7:12).

2. Når der kommer nye mennesker i vores ward eller grene, bør vi byde dem velkommen, fortælle dem, hvem vi er og være hjælpsomme og venlige. Vi bør udstråle den glæde, som vi har fundet i Jesu Kristi evangelium.

3. Besøgende reagerer positivt på venlige hilsner og en imødekommende behandling. Mange ikkemedlemmer vil gerne vide, hvorfor vi behandler dem så venligt. Svaret findes selvfølgelig i Jesu lærdomme: »Som jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden« (Joh 13:34).

4. Ældste Marvin J. Ashtons råd gælder ikke kun gamle venner, men også nye bekendtskaber: »Vi bør engagere os fuldtud og løfte vores venner fra det stade, de står på nu, til noget endnu bedre« (*The Measure of Our Hearts*, 1991, side 114).

Vi kan velsigne mange, hvis vi vil beslutte os for at se efter muligheder for at løfte og tjene andre i kirken, især de »fremmede, som bor i en af byerne i dit land« (5 Mos 24:14). Vi kan være sikre på, at Herren vil vejlede os, når vi tager imod hans børn og viser dem omsorg, så de »ikke længere (er) fremmede og udlændinge. (Men) de helliges medborgere og hører til Guds husstand« (Ef 2:19). □

NOGLE FORSLAG TIL DEM, DER FLYTTER

Patricia Nilssen

For mange år siden blev min mand forfremmet, og vi flyttede til en anden stat. De første par uger i det nye hjem var jeg ofte ensom og ked af det.

En dag kom der et brev fra min tidligere hjælpeforeningspræsidentinde. Hun skrev, at hun også havde været den nye søster i adskillige ward og havde altid syntes, at det var en svær periode. Hun gav mig følgende forslag:

1. Vent ikke på, at de mennesker, der sidder ved siden af dig, skal præsentere sig. Præsentér dig selv først!

2. Fortæl wardets medlemmer, at du er glad for at bo i området og glæder dig til at lære dem at kende. En positiv indstillingen tiltrækker folk.

3. Se efter en, som har brug for din hjælp.

4. Bed hjælpeforenings- eller kvorumspræsidenten om en besøgslærerinde- eller hjemmelærerkreds.

5. Bed hjælpeforenings- eller kvorumslederne om navnene på de medlemmer i wardet, som deler dine interesser. Og præsentér dig så for dem.

6. Benyt denne stille periode i dit liv til at gøre noget af alt det, du aldrig har haft tid til før.

7. Glem ikke, at du er et af Guds børn og har meget at tilbyde andre.

Ved at følge disse forslag følte jeg mig snart hjemme i mit nye ward. Jeg vil altid værdsætte min vens betænksomhed, som var med til at lette denne overgangsperiode for mig. □

FORRETNINGS-MORAL

De retfærdige principper, som styrer vores privatliv, bør også gælde i vores adfærd i forretningsverdenen.

Alan V. Funk

I begyndelsen af juni 1971 afsluttede jeg min militærtjeneste i Californien. Min hustru Judy havde lige født vores første barn og boede hos sine forældre i en nabostat. Vi så frem til at samle vores familier i mine svigerforældres ward, så vores søn kunne få et navn og en velsignelse. Mine forældre kørte dertil fra Californien, mens jeg skulle flyve dertil om lørdagen – dagen efter at jeg ville blive afløst fra militærtjenesten. Alt var tilrettelagt, så vi alle kunne være til stede ved faste- og vidnesbyrdsmødet om søndagen.

Somme tider er de økonomiske muligheder, som vi tilbydes – eller er fristet til at tilbyde andre – ikke andet end skrøner om krukken med guld for enden af regnbuen. Beslutningen om altid at være ærlig kan skåne os for en bunke sorger.

En dag eller to før min forventede hjemsendelsesdato, fik jeg besked om, at de nødvendige papirer ikke kunne blive færdige til tiden, så jeg ville blive nødt til at blive på basen indtil begyndelsen af den følgende uge. Da jeg havde hørt de nedslående nyheder, spekulerede jeg på, hvordan vi alligevel kunne gennemføre velsignelsen som planlagt. Jeg forklarede mit dilemma for dem, der havde ansvaret for min hjemsendelse, men de var ligeglade.

Da jeg stadig var fast besluttet på at gennemføre velsignelsen som planlagt, kom jeg i tanke om, at jeg et par uger tidligere havde hørt om nogen, som kunne bestikkes til at sørge for en tidligere hjemsendelse. Jeg var fristet til at kontakte ham, men min samvittighed syntes ikke rigtig om tanken om, at jeg skulle betale bestikkelse for at kunne skynde mig hjem og udføre en præstedømmevelsignelse. Jeg gav familien besked om, at vi måtte udskyde velsignelsen.

Tre uger senere blev jeg ringet op af militærpolitiet. Jeg var blevet udpeget som potentielt vidne og mulig sigtet i en sag om bestikkelse inden for forsvaret. I løbet af vores samtale viste officeren mig fotografier af soldater, der var mistænkt for at være involveret i bestikkelsessagen. Den underofficer, der havde informeret mig om udsættelsen af min hjemsendelse, var blandt personerne på fotografierne.

Hvor er jeg dog taknemlig for, at jeg traf det rette valg! Hvis jeg ikke havde gjort det, ville jeg aldrig have opnået min drømmekarriere, og min evne til værdigt at velsigne min søn ville have været sat over styr. Da indså jeg, og jeg er blevet mindet om det mange gange siden, at kun ved at være lydig mod retfærdige principper, kan vi få "større frimodighed for Guds åsyn" (L&P 121:45).

ILLUSTRERET AF STEVE KROPP

Hvert år aflægger jeg regnskab for biskoppen om min værdighed til at komme i templet. Når jeg gør det, tænker jeg over de handlinger, som jeg har udført i mit privatliv og i min omgang med andre. Som indehaver af et revisionsfirma, der efterforsker forretningssvindel, må jeg konstant overvåge og evaluere mit arbejde fra et åndeligt perspektiv. Jeg må ikke alene se på, hvor godt jeg undgår upassende eller tvivlsom forretningsadfærd, men også i hvor høj grad jeg undgår det, der kan føre til en sådan adfærd.

Jeg har opdaget, at uetisk eller bedragerisk forretningsaktivitet kræver tre ingredienser: Motiv, mulighed og manglende pålidelighed. Hvis kun en eller to af disse ingredienser er til stede, finder den uetiske eller bedrageriske aktivitet som regel ikke sted.

Denne iagttagelse minder mig om det, jeg lærte om ild, da jeg var spejder. Ild opstår, når brændsel, ilt og varme er til stede. Ilden slukkes, når mindst en af disse ingredienser fjernes. På samme måde kan de, der vil undgå uetisk adfærd, gøre det ved at fjerne en eller flere af dets bestanddele fra deres liv.

MOTIV

Uanset om vi er rige eller fattige eller et sted midt imellem, så lever vi i et samfund, som lægger vægt på øjeblikkelig tilfredsstillelse og, som følge deraf, overdrevent forbrug. Luksusvarer bliver af mange betragtet som en nødvendighed, hvilket fører til økonomiske byrder, der drager opmærksomheden væk fra vigtigere ting. I et sådant samfund er det alt for let for vores motiver at blive fordærvede. De motiver, som går forud for uetisk adfærd, er ofte forbundet med gæld, griskhed, spil eller misbrug af narkotika eller spiritus.

En af de store risici, som forretningsfolk udsættes for, er presset til at acceptere uetisk adfærd på deres arbejdsplads – især når det gælder personlig vinding. Mange har let ved at bortforklare det, der synes at være mindre tilfælde af svindel eller uetisk adfærd. De siger til sig selv: »Jeg kan ikke drages til ansvar for, hvad der foregår omkring mig« eller »Jeg gør jo bare, hvad min chef har bedt mig om« eller »Jeg vil udnytte denne lille økonomiske uoverensstemmelse og så betale tilbage, når jeg kommer til penge.«

De mennesker, der må bruge denne måneds løn til at betale sidste måneds regninger, har et øget motiv til at handle forkert og beslutningen om at gøre det rette vil blive sat på prøve.

Evangeliet lærer os, hvad slags mennesker vi bør være både på arbejdsdage og om søndagen. Sande principper kan ikke adskilles fra dagligdagens gøremål.

MULIGHED

Folk giver ofte efter for fristelsen, når der opstår en mulighed for at tjene lette penge. Den mulighed slører deres etiske dømmekraft. For eksempel var der en mand, som havde en betroet stilling, hvor tusinder af investorer stolede på hans vurderinger af et bestemt firmas økonomiske stabilitet. Hvis han havde fortalt sandheden om firmaets elendige økonomi, havde han mistet firmaet som klient. Igennem seks år løj han og tog imod bestikkelse til gengæld for sin tavshed. Til sidst kom sandheden frem, firmaet krakkede, investorerne mistede flere hundrede millioner dollars, og denne mand røg i fængsel.

Muligheden for uetisk adfærd findes næsten overalt, og det gør det vanskeligt at undgå at arbejde sammen med uhæderlige mennesker. Men vi må altid stræbe efter at arbejde sammen med dem, som vi antager er hæderlige. Desuden kan vi have en positiv indflydelse på vores kolleger ved at undgå kompromitte-

ningsskikke som værende helt i orden, så længe de er almindeligt udbredte eller anses som ubetydelige forseelser (se 2 Nephi 28:8; L&P 10:25-26).

Præsident Spencer W. Kimball definerede pålidelighed som »en egenskab af fuldstændig ... og uplettet renhed og moralsk helstøbthed.« Han sagde videre: »Stort set al uhæderlighed opstår og udvikles på grund af den indre karakterbrist, som består i at retfærdiggøre sig selv. Det er den første, værste og mest lumske og skadelige form for bedrageri, nemlig selvbedrageri« (Conference Report, Mexico & Centralamerica Area Conference 1972, side 27).

Evangeliet lærer os, hvad slags mennesker vi bør være hver dag, syv dage om ugen: »Vi tror, at vi må være ærlige, sandfærdige, kyske, velgørende og dydige og gøre godt mod alle« (13. Trosartikel).

rende situationer og ved at arbejde hæderligt. Selv i situationer, hvor afsløringen af en kendsgerning eller en fejltagelse kan skade eller latterliggøre os, må vi være villige til at gøre det rette og tage konsekvenserne. Ved at gøre det skaber vi loyalitet og tillid.

MANGLENDE PÅLIDELIGHED

Manglende pålidelighed kommer ofte til udtryk i bortforklaringer. Den mest almindelige bortforklaring af tvivlsom forretningsmoral er: »Sådan er forretningslivet.« Sagt med andre ord betragtes tvivlsomme forret-

STRÆB EFTER DET BEDSTE

Jeg tvivler på, at vi nogensinde vil nå dertil, hvor vores visdom og erfaring vil gøre det muligt for os at træffe hurtige og gode beslutninger hver gang. Vi begår alle fejltagelser. Somme tider opstår der fejltagelser,

fordi vi ikke sidder inde med alle kendsgerningerne; og til andre tider opstår de på grund af fejlvurderinger. Vi må være villige til at erkende vores fejl og lære af dem.

Når vi opdager, at vi har fejlet, så lad os rette fejlen. Vores gerninger må kunne tåle at komme frem i dagslyset. Apostlen Paulus skrev:

»Natten er fremrykket, dagen er nær. Lad os da aflægge mørkets gerninger og tage lysets rustning på.

Lad os leve sømmeligt, som det hører dagen til« (Rom 13:12-13).

Som medlemmer af Kirken er vi blevet belært om at stræbe efter det bedste i alle aspekter af vores liv – med den største vægt lagt på forholdet til vor himmelske Fader og vores familie. Et af vores største ansvar er at stræbe efter at udmærke os på vores arbejdsplads og i vores samfund.

Desværre måles fremgang i forretningsverdenen sædvanligvis pekuniært i overskud, egenkapital, antal klienter eller kunder, aktiekapital og så videre. Men disse kriterier kan ikke måle den ægte fremgang. For den har en åndelig dimension, som kun kan måles i ægte, menneskelige værdier.

Jeg kommer til at tænke på min tantes oprigtige indsats, som aldrig blev omtalt i medierne eller anerkendt på nogen måde. En af hendes naboer var en ensom kvinde, der havde mistet sin mand. Hun opførte sig ofte underligt, hvilket gav os børn mange muligheder for at gøre nar ad hende. Men min tante så, at hun hverken havde venner eller familie, så hun besøgte hende ofte, lavede mad til hende, talte med hende og trøstede hende. Da denne nabo døde, var der kun tre mennesker til stede ved hendes begravelse: Min mor, min onkel og min tante.

I dette, som i så mange andre tilfælde, ydede min tante sit bedste på en personlig og oprigtig måde. Min tante betragtede »menneskeheden som sit gøremål« (Charles Dickens, *Et juleeventyr*).

KÆMP FOR HÆDERLIGHED

I Mormons Bog var der en stor gruppe mennesker, som »udmærkede sig også ved deres nidkærhed for Gud og ligeledes for menneskene; thi de var *fuldkommen ærlige og oprigtige i alle ting,* og de var standhaftige i troen på Kristus, ja, til enden« (Alma 27:27; fremhævelse tilføjet).

Herren forventer ikke mindre af sit folk i dag. Som præsident Joseph Fielding Smith sagde: »Sidste dages hellige, uanset hvor de bor, er, hvis de lever op til deres navn, kaldelse og forståelse af evangeliet, mennesker, som kæmper for sandhed, ære, dyd, renhed og hæderlighed inden for forretningsliv og religion« (Conference Report, oktober 1968, side 122).

Man behøver ikke at gå på kompromis med sig selv for at opnå fremgang inden for forretningsverdenen. Når vi stræber efter at forblive tro mod evangeliets principper – og koncentrerer os om at eliminere uhæderlige motiver, muligheder og uetisk adfærd – vil Ånden hjælpe os til at forblive tro mod vores beslutning om at være ærlige i vores omgang med andre.

For medlemmer af Kirken er en af Jesu Kristi evangeliums store velsignelser det, at oprigtig lydighed mod dets principper styrker os mod fristelsen til at være uhæderlig. Hvis vi virkelig er forankret i Kristus (se 1 Nephi 15:24; Helaman 5:12), vil uhæderlighed ikke have nogen plads i vores hjerte eller liv. □

ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

KRISEHJÆLP

Teresa Hunsaker

Min hjerne var helt udkørt! Jeg havde læst den samme side i min historiebog tre gange uden at kunne huske et ord af det. Det var langt over midnat, da jeg gned mine trætte øjne og smækkede bogen i. Jeg ville gerne klare mig godt til den afsluttende eksamen, men det var på tide at stoppe lektielæsningen, for mit ømme hoved kunne ikke kapere mere.

Jeg lagde historiebogen fra mig og tog af gammel vane en anden historiebog frem. Omslaget til Mormons Bog føltes lindrende, da jeg slog op på Almas Bog og begyndte at læse. Jeg regnede ikke med at få meget ud af det i min tilstand, men til min store overraskelse forsvandt min dundrende hovedpine, og jeg fyldtes af en varm, fortrøstningsfuld fred.

Mit sind var roligt og årvågent. Ordene stod klart og var lette at forstå. Det var, som om min himmelske Fader talte direkte til mig.

Mange gange i mit liv har jeg følt, at jeg ikke forstod skrifterne. Nu har jeg indset, at på de dage, hvor jeg studerer skrifterne, har jeg en anden indstilling. Det virker utroligt, at når jeg læser skrifterne, synes jeg lykkeligere, min familie virker sødere, og jeg føler mig mere tålmodig og tilfreds. Ofte sker det, når jeg læser i skriften, at Ånden taler til mit sind og giver mig råd og vejledning. De åndelige oplevelser, som kommer, når vi læser i skrifterne, er lige så vigtige som de ord, der står skrevet på siderne. Jeg ved, at hvert eneste ord i Mormons Bog har betydning for os i dag. □

STILLEHAVET

Amazonfloden

Itacoatiara

BRASILIEN

RECIFE

SALVADOR

RIO DE JANEIRO

Campinas

SÃO PAULO

Curitiba

ATLANTERHAVET

***Herunder* fra oven: Søstermissionærer i São Paulos Missionærtræningscenter; Wilson Sanchez Netto, patriark i Boa Viagem Stav i Recife, i stavens slægtshistoriske center. *Til højre:* Biskop Eduardo Naum fra Ferreira Ward i Taboão Stav i São Paulo. *Yderst til højre:* Evilasio Cavalcanti, patriark i Salvador og Salvador Nordre Stav, sammen med sin hustru Dilza. *Nederst:* Rio de Janeiro.**

FOTO: DON L. SEARLE OG DAVID MITCHELL; KORT OVER BRASILIEN AF PAT GERBER

Tudo bem i Brasilien

Denne almindelige brasilianske hilsen ønsker andre alt godt. Den måde, hvorpå brasilianske sidste dages hellige lever på og forkynder evangeliet gør denne hilsen til virkelighed.

Don L. Searle og David Mitchell

Spørgsmål: Hvad er det mest udbredte sprog i Sydamerika?

Svar: Portugisisk, som tales i Brasilien. Sydamerikas gigantnation har flere indbyggere end alle de øvrige nationer på dette kontinent tilsammen.

Med flere end en halv million sidste dages hellige har Brasilien også flere medlemmer af Kirken end nogen anden nation på kloden, bortset fra USA og Mexico (sidstnævnte har omkring trekvart million medlemmer).

Eduardo Naum og Evilasio Cavalcanti fra Brasilien repræsenterer to sider af denne evangeliske vækst, nemlig det unge medlem og pioneren.

Eduardo, der er mellemleder og sidst i tyverne, er biskop i Ferreira Ward i Taboão Stav i São Paulo i Brasilien. Siden han blev medlem af Kirken i 1991, har han været kaldet som biskop to gange. Hans slægtninge, som ikke er sidste dages hellige, undrer sig over, at han ikke får løn for alle de timer, han bruger på sin kaldelse i Kirken. »Jeg arbejder for Herren,« siger han eftertænksomt. »Det jeg har lært af mit virke er, at Jesus lever – helt sikkert. Han våger over os alle.« Den

vished alene er en uvurderlig velsignelse, som er ethvert offer værd.

Omkring 1600 km nord for São Paulo ved Brasiliens smukke kyst ligger byen Salvador, som i det 16. og 17. århundrede var ankomsthavn for tusinder af afrikanske slaver. Der tjener en brasiliansk pioner, Evilasio Cavalcanti, som patriark for både Salvador og Salvador Nordre Stav. Han traf fuldtidsmissionærerne første gang i 1971 i Maceio, en by små 500 km nord for Salvador. Søster Cavalcanti blev døbt først, fulgt af bror Cavalcanti og de af deres børn, som var gamle nok. Inden et år efter deres dåb flyttede familien til Salvador.

»På det tidspunkt var der ikke nogen kirkeorganisation her,« siger bror Cavalcanti. »Vi *var* Kirken. Først i 1978 blev der dannet en gren, og jeg blev kaldet som den første grenspræsident.«

I de mellemliggende år efterlevede familien Cavalcanti evangeliet efter bedste evne. »Vi vidste ikke alt om Kirken, men vi fortiede ikke vores medlemskab. Vi fortalte altid folk, at vi var mormoner.

I mellemtiden holdt vi udkig efter unge mænd i hvid skjorte i håb om, at de var missionærer. Engang imellem holdt vi kirkemøder med medlemmer af Kirken, som besøgte byen. Vi havde ingen officielle undervisningsmaterialer til børnene, men vi stræbte altid efter at være gode eksempler for dem ved vores opførsel.«

Alle familien Cavalcantis fire børn fik siden hen deres tempelbegavelse og har været på fuldtidsmission. Alle er stadig aktive i Kirken.

Fremtiden formes

Fuldtidsmissionærerne begyndte at forkynde i Brasilien i 1928 blandt de tysktalende indvandrere. Den portugisiske udgave af Mormons Bog kom på gaden ti år senere, men krigsårene satte næsten en stopper for missioneringen. Men siden den første stav blev organiseret i 1966, er Kirken vokset hastigt til at tælle 600.000 medlemmer i 150 stave.

Den største udfordring for Kirken i de kommende år vil sikkert være at tilpasse sig den voldsomme vækst. Nogle kirkebygninger i Brasilien rummer fire eller fem ward. På en gennemsnitsmåned døber missionærerne nye medlemmer nok til at danne en stav.

Omkring 25% af alle omvendte i de sidste to år har været mænd. Medlemmerne i Det Brasilianske Områdepræsidentskab tror, at disse mænd med den rette støtte og erfaring kan blive stærke ledere i deres hjem og fremtidens præstedømmeledere. »Indsatsen for at døbe, indsatsen for at styrke åndeligheden og indsatsen for at holde på de nye medlemmer skal afstemmes omhyggeligt,« siger ældste Dallas N. Archibald fra De Halvfjerds, som er tidligere præsident for Det Brasilianske Område.

Missionærerne ved, at mænd som oftest ikke reagerer lige så positivt på en direkte samtale om åndelige værdier, som kvinder gør. Men fædre tager godt imod forslag, der rummer hjælp til deres familier. Når missionærerne fortæller dem, hvad evangeliet kan tilbyde, så tænker de på PAIS-F: Formålet *(Propósito)* med Kirken – at styrke familierne på jorden og sikre dem de frelsende ordinanser; sande venner *(Amigos)* gennem evangeliet; kærlig, omsorgsfuld social integration *(Integração)*; sundhedens velsignelser *(Saúde)* gennem visdomsordet; og til sidst familien *(Familia)* forenet for evigt. Og pais er det portugisiske ord for fædre.

Ældste Archibald sammenligner indsatsen for at holde de nye medlemmer aktive med den måde, man opfører bygninger på i Brasilien. Betongulvene støbes et af gangen nede fra og op, og hvert gulv får lov til at stå understøttet i mindst 21 dage, mens betonen størkner og hærdes.

»Hvor lang tid tager det for et medlem at 'hærdes' i Kirken?« spørger han. I Brasilien anmodes præstedømme- og hjælpeorganisationsledere om at yde al mulig støtte i mindst et år, indtil den nye medlemsfamilie er blevet beseglet i templet.

Evangeliet i funktion

Skønt Brasiliens portugisiske arv er stærk, er der også et bredt islæt fra andre lande i Europa og resten af verden: Indfødte indianere i Amazon-området, folk af europæisk eller asiatisk baggrund i

Side 36 øverst: **Den portugisiske udgave af Mormons Bog, der blev trykt første gang i 1939.** ***Nederst:*** **Den 36,6 meter høje statue af Frelseren skuer ud over Rio de Janeiro.** ***Side 37:*** **Mario Luiz de Souza da Silva og hans hustru Rejane sammen med datteren Mariane og sønnen Tiago.**

de sydlige stater og dem med afrikansk baggrund i de centrale kystbyer.

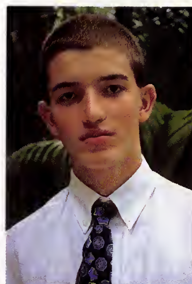
Otávio og Setsuko Nagata fra Vila Perneta Gren i Tarumã Stav i Curitiba i Brasilien hører til den store japanske befolkningsgruppe. De er anden-generations-brasilianere – nogle af de mange i dette land, hvis slægt inden for to eller tre generationer kommer fra et andet land.

Betragter familien Nagata sig selv som brasilianere eller japanere?

»Vi er først og fremmest sidste dages hellige,« siger bror Nagata – og derefter brasilianere. Men han tilføjer, at deres liv er blevet velsignet af kombinationen af evangeliets arv, deres japanske forfædre og deres brasilianske kultur.

Både bror og søster Nagata har tjent som missionærer i Brasilien. Han har været biskop eller virket i biskopråd eller grenspræsidentskaber i 16 af de 21 år, de har været gift. Søster Nagata har haft åndelige oplevelser med både sin afdøde far og bedstefar, og det har fremhævet vigtig-

***Til venstre fra oven:* Unge ved en seminaraktivitet; en pigelejr i det nordøstlige Brasilien; lejrleder Marcia Linhares fra Recife. *Herover fra venstre:* Lucirley Gonçalves Ferreira; en ung gæst i Rio de Janeiros botaniske have.**

Elever deltager i et kursus om Det Gamle Testamente i Brooklin Institutcenter i São Paulo.

heden af templets ordinanser for hendes familie. De siger, at evangeliets styrkende indflydelse er et anker for dem og deres fire børn: Spencer, Hyrum, Camilla og Patricia.

Brasilianske medlemmer forstår behovet for konstant at forstærke evangeliets standarder. De henter styrke i alt, hvad Kirken tilbyder, deriblandt søndagens møder, dagligt studium af evangeliet, seminar- og institutklasser og stærke hjælpeorganisationsprogrammer.

Marcia Linhares fra Recife, der er leder for Kirkens lejre for Unge Piger i Brasiliens nordøstlige region, siger, at lejrprogrammet er »en velsignelse for pigerne. Jeg er vild med det!«

»Under lejropholdet er de ikke piger fra forskellige ward,« påpeger søster Linhares. »De bliver en del af gruppen.« Udover de mål, som de når, knytter de stærke venskaber med andre sidste dages hellige piger – og så er de ude af byen under karnevallet. I løbet af den uge stilles alle former for tøjlesløshed og umoral til skue i gaderne. Sidste år deltog 12.000 brasilianske piger og 14.000 unge mænd i lejre ude på landet på sikker afstand fra karnevallets verdslige påvirkning. I år, hvor vi ærer Kirkens pionerer, har temaet for de brasilianske lejre været »Tro i hvert et fodtrin.«

Attenårige Fernanda Pereira Santos fra Tijuca Ward i Andaraí Stav i Rio de Janeiro er en af de unge brasilianere, der stræber efter at vandre i tro.

Af og til, når hun siger nej tak til invitationer til fester, hvor hun ved, at aktiviteterne ikke lever op til evangeliets standarder, siger hendes skolekammerater sarkastisk: »Nå, ja vi ved jo godt, at du er så hellig.« For nylig var der en fest, som hun mente, at hun trygt kunne deltage i, men hendes mors råd og en søndagsskolelektion fik hende til at ombestemme sig. Lektionen citerede et skriftsted, Mosiah 2:41, som også er citeret i hendes patriarkalske velsignelse: »(Tænk) på deres velsignede og lykkelige tilstand, der holder Guds bud ... dersom de holder trofast ud til enden, bliver de modtaget i himlen.«

Fernanda siger, at det at have venner, som hun kan være sammen med til morgenseminar, gør det lettere at efterleve evangeliet og finde sunde aktiviteter. Engang

var hun den eneste sidste dages hellige på sin skole, men nu er der en til – en ung pige, som for nylig er blevet døbt, og som Fernanda præsenterede for evangeliet ved at invitere hende med til seminar.

Seminar motiverer unge sidste dages hellige til at studere skrifterne, bede og stræbe efter at efterleve evangeliets principper. Det er med til at beskytte dem mod verdslige sysler.

»Jeg kender elever, som ikke er medlemmer af Kirken, som både ryger og drikker,« siger Ana Christina Sampaio, som er seminarelev fra Salvador. »Men jeg bestræber mig altid på at holde mig væk fra den slags aktiviteter. Jeg ved, at min himmelske Fader besvarer mine bønner og hjælper mig med at leve, som jeg bør.«

Sandro Quatel, der er koordinator for Kirkens Uddannelses System i Salvador-regionen, siger, at der nu er 400 seminarelever i regionen, som enten deltager i de regulære klasser eller er tilmeldt selvstudiet. Omkring 500 er tilmeldt institutklasserne.

Blandt disse elever er Jonas og Raimunda Moraes' fem børn: Juçarda, Jolenilda, Joicileide, Jonatã og Jeane. »Da vi er syv i familien, skiftes vi til at holde familieaften alle ugens syv dage,« siger bror Moraes.

Han forsørger sin familie ved hjælp af sit automobilværksted, som ligger i gadeniveau i familiens toetagers hus. Boligen i underetagen er også opholdssted for familiens kæledyr – tre små aber på størrelse med en hånd.

Familien Moraes, der er aktive i São Caetano Gren i Salvador Nordre Stav, sparer op til at kunne besøge templet. »De større børn bidrager med de penge, som de tjener,« sagde bror Moraes. »Og vi er alle opmærksomme på, hvordan vi kan spare penge.« En af de måder, hvorpå familien sparer penge, er ved at gå de fem kilometer hjem fra kirke i stedet for at tage bussen.

Omsorg for andre

Brasilianske sidste dages hellige er gode til at dele evangeliet med deres naboer, og mange synes at hungre

Herover til venstre: **Jonas Moraes, hans hustru Raimunda og deres døtre Juçarda, Jolenilda, Joicileide, Jeane og deres søn Jonatã.** ***Til venstre:*** **Bror Moraes reparerer karosserier.** ***Herover til højre:*** **Sandro Quatel, sammen med sin hustru Luciane og deres børn Andre, Leandro og Daniela.** ***Til højre:*** **Fernanda Pereira Santos.**

efter sandheden. Det er ikke usædvanligt, at naboer henvender sig til en SDH-familie og siger: »Vi har set, hvordan I har forandret jer, efter at I er blevet medlemmer af jeres nye kirke. I har noget, som vi gerne vil have. Fortæl os mere om det.«

For at præsentere folk for Kirken fejrede São Paulo Stav sit 30 års jubilæum i 1996 med et åbent hus-arrangement, som viste, hvad Kirken kan tilbyde familier. De, der kiggede ind, fik lov til at overvære lektioner i Hjælpeforeningen, UP og AP eller Primary. I Primary-afdelingen lærte gæsterne for eksempel at synge »Jeg er Guds kære barn,« og de tegnede et billede, som de fik med hjem.

Stavsmissionspræsident Norberto Carlos Lopes, en dynamisk unge mand, som på daværende tidspunkt gik med krykker på grund af en skade, siger, at arrangementet bogstavelig talt fik ham til at hoppe fra sted til sted. Omkring 616 mennesker blev præsenteret for Kirken ved dette åbent hus-arrangement, og i flere uger efter havde missionærerne i gennemsnit en dåb om dagen. Bror Lopes siger, at de mange medlemmer, som havde gæster med eller hjalp til ved arrangementet, er typiske eksempler på den udholdenhed, hvormed de brasilianske hellige deler evangeliet med andre. »Vi kan ikke holde op med at arbejde med mennesker,« siger han, »for vi ved ikke, hvornår et menneske åbner sit hjerte.«

De større brasilianske byer, som f.eks. São Paulo, minder om så mange andre rundt om i verden med deres skove af kontorbygninger, supermarkeder, butikscentre og højhuse. De rummer også flere tætpakkede slumkvarterer kaldet *favelas*.

Maria Leopoldina do Espírito Santo bor alene i udkanten af en *favela* i et lille hus bygget af trækasser og materialer fra byggepladser. For et par år siden lagde Maria mærke til, at en anden kvinde fra *favela'en*, Lindy Now, gik forbi hendes hus hver søndag. Da Maria spurgte Lindy, hvor hun skulle hen, blev hun inviteret med i kirke. Missionærerne besøgte hende, og i løbet af to uger blev hun døbt.

Maria tjente til livets ophold ved at vaske for medlemmer og missionærer. Men nu, hvor hun har fået Parkinsons syge, siger hun, at hun klarer sig »med en lille pension fra staten og hjælp fra gode venner.« Hun kan ikke altid selv komme hen til Jardim Das Palmas Ward, »men nogle af søstrene fra Hjælpeforeningen henter mig i bil. Jeg elsker salmerne, og bøn er en fast del af mit liv.«

Maria, der er født i et land, som har verdens største katolske befolkningsgruppe, siger, at hun aldrig var aktiv i sit tidligere trossamfund. »Men mit vidnesbyrd om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er stærkt. Jeg vil overvære møderne, så længe jeg kan.«

Ozair Ribeiro, der er brandmand, er biskop i Gauraituba Ward i Bacacheri Stav i Curitiba. Da han og hans hustru og en håndfuld andre blev medlemmer af Kirken i 1990, organiserede stavspræsidentskabet en lille gruppe af sidste dages hellige i deres by. Siden da er den gruppe vokset til et ward, som er blevet delt en gang og nu er svulmet op igen. I 1996 havde de i gennemsnit fem til otte dåb hver søndag. »Hele wardet er involveret i missioneringen,« siger biskoppen. Hver anden uge arrangerer han en »høstdag,« hvor medlemmerne kommer med henvisninger til missionærerne.

Den form for høst opleves over hele Brasilien. Den strækker sig endda helt ud i Amazonlandet. På et kort ser Amazonfloden ud til at skære toppen af Sydamerika på sin 6400 km lange rejse fra Andesbjergene i vest til Atlanterhavet mod øst. Denne store flod, der ved mundingen er 145 km bred, er dyb nok til, at oceangående skibe kan sejle ca. 1000 km op ad den.

En af de mange, der tjener sit levebrød på floden, er bror Honorato Bruce Rolim, der er medlem af Itaporanga Gren i den lille landsby Itacoatiara i Amazonas. Bror Rolim, som er fisker, blev selv fanget i evangeliets net, da han bød missionærerne inden for i sit hjem og derefter tog imod dåbsudfordringen. Hans kone, Nilza, der var medlem af et andet trossamfund, var bange for at tage det skridt.

»Mine venner advarede mig mod Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige,« siger hun. »De fortalte mig, at hvis

Amazonfiskeren Honorato Bruce Rolim og hans hustru Nilza, sammen med, fra venstre, gæsterne Elisangela og Lidiane Ozaki Baptista og sønnerne Honorato, Euciney og Helio.

min mand blev medlem af Kirken, ville han ende i helvede, og hvis jeg fulgte ham, så ville jeg også ende der.«

Men bror Rolim havde et stærkt vidnesbyrd om, at Kirken var sand, og han ville gerne have, at Nilza og deres ældste sønner skulle døbes. Så han lagde en plan. Der er meget få biler i Itacoatiara. Hestetrukne køretøjer er et almindeligt syn, en enkelt bus kører i byens udkant og mange cykler af sted over hullede og ufærdige veje. Men de fleste mennesker går. Der er små tre kilometer fra familien Rolims hjem til kirken.

»Jeg var sikker på, at min kone aldrig ville tage med i kirke, hvis hun skulle gå derhen første gang,« siger han. »Men jeg mente, at hvis jeg bare kunne få hende med i kirke én gang, så ville hun føle Ånden. Min plan gik ud på at hyre en taxi, som kunne køre hende derhen den første gang.« Det tog mere end tre måneder at spare de ca. 50 kroner sammen til taxituren.

Nilza blev dybt rørt over sin mands betænksomhed. »Så snart jeg kom hen i kirken, følte jeg mig hjemme,« mindes hun. »Jeg følte mig godt tilpas blandt medlemmerne. Jeg lærte mere om evangeliet den ene morgen, end jeg havde gjort i al den tid, hvor jeg var kommet i min egen kirke.« Kort efter blev hun og to sønner, Helio på 14 og Euciney på 8 døbt. Den tredje søn, Honorato, blev døbt, da han blev gammel nok.

Som mange andre brasilianske hellige bærer familien Rolim gladeligt vidnesbyrd om evangeliet og inviterer venner hjem for at møde missionærerne. Deres indsats har resulteret i mindst 35 dåb.

»Bror og søster Rolim er typiske for de brasilianske hellige,« siger ældste Matthew Connelly, en hjemvendt missionær, som tjente i Itacoatiara. »De er ivrige efter at fortælle om evangeliet. For eksempel inviterede en medlemsfamilie mig og min kammerat hjem for at hilse på nogle af deres venner, som ikke var medlemmer. Vi regnede med, at der måske var to-tre mennesker, men familien havde over 20 mennesker, vi kunne tale med.«

De lokale medlemmers indsats er af afgørende betydning, eftersom der er forholdsvis få missionærer i Brasilien. Ældste Archibald fortæller, at der er mange byer på mellem 50.000 og 200.000 indbyggere, som aldrig har været besøgt af missionærerne. Landet har indbyggere nok til 85 missioner, hvis man ser på det i forhold til visse andre sydamerikanske lande – men for tiden er der kun 23.

Hvor får Brasilien så de nødvendige missionærer fra?

Omkring tre procent af de 44.000 unge brasilianske medlemmer, som har den rette missionæralder, er i dag på mission, siger præsident Jerry F. Twitchell fra Missionærtræningscentret i São Paulo. Målet er at tidoble det antal. For at kunne klare stigningen er MTC flyttet ind i nye lokaler i år. Det gamle center kunne rumme 2000 missionærer om året, det nye kan rumme seks gange så mange. Men det missionærerne oplæres til, skildres rammende af et maleri, som MTC-præsidenten sætter meget højt. Det er malet af Walter Spät, den første stavspræsident i Brasilien, som blev undervist og døbt af sidste dages hellige missionærer for 50 år siden (se »Walter Spät og den første sydamerikanske stav,« Stjernen, marts 1991, side 32). Maleriet viser to knælende missionærer set bagfra, deres sko er hullede af deres daglige slid.

Omkring 40% af de missionærer, der tjener i Brasilien, er indfødte. Præsident Dolimar Faguendes Batista fra Andaraí Stav i Rio de Janeiro siger, at deres erfaringer i missionsmarken vil gøre dem til ledere, Kirkens fremtidige styrke i deres lokale områder, når de vender hjem. Lederskab er ofte et problem i et land, hvor befolkningen flytter meget. Der bor ca. 4,5 millioner mennesker inden for præsident Batistas stavs grænser, og det er alt fra de allerrigeste til de allerfattigste. Brasiliens ustabile økonomi gør, at selv middelklassen må rejse hyppigt for at finde arbejde. Men det fører ofte en erfaren leder til et område, hvor der er brug for ham og hans familie. Herren

***Herunder fra oven:* Elever ved en »superlørdag«; en søndagsskoleklasse i Jardim Botanico Ward. *Til højre:* Ældster i Missionærtræningscentret.**

kan oprejse ledere overalt, hvor der er brug for dem, siger præsident Batista, for der er så mange medlemmer i Brasilien, hvis hjerter og sind er fokuseret på evige værdier.

Med blikket rettet mod evigheden

Efterhånden som de brasilianske hellige udvikles i evangeliet, får de et stort ønske om at komme til templet. I dag er der et fungerende tempel i Brasilien, nemlig templet i São Paulo. MTC's sovesale tjener som herberg for udenbys tempelgæster, som deltager i de omhyggeligt planlagte tempelture. »Vi har en fuld kalender for templet et år ud i fremtiden,« siger tempelsekretær Sergio Cardoso Munhoz.

Der er så travlt i templet i São Paulo, at sessionerne i weekenden strækker sig uafbrudt fra fredag morgen til sent lørdag nat. Stavene får tildelt tid i templet, og det kan for eksempel være fra klokken to lørdag morgen.

Der er en udfordring for mange af de hellige i dette enorme land at foretage rejsen til templet. For eksempel betaler medlemmer fra Itacoatiara, hvor den gennemsnitlige månedsløn ligger på små 500 kroner, 1500 kroner for en stavsarrangeret tempeltur med båd og bus. Den 6400 kilometer lange rejse tager to uger, udover den uge, der bruges i templet.

Heldigvis bliver der bygget flere templer i Brasilien. Omkring 1900 km nordøst for São Paulo skal templet i Recife betjene mere end en snes stave og distrikter i det nordlige Brasilien og nabolandene. Et tredje tempel, som skal ligge i Campinas nord for São Paulo, blev bekendtgjort i år.

Når man ser på Kirkens vækst i Brasilien, vil det fortsat være en udfordring for de hellige at komme til templet. Men det er et offer, som mange brasilianske hellige betragter som en velsignelse. Tidligere tempelpræsident Athos M. De Amorin fortæller om en lille dreng, som kom sammen med sin familie for at blive beseglet til hinanden. »Drengen blev rørt af Ånden, og han fornemmede begivenhedens betydning. Skønt han ikke havde noget at give, ville han gerne bringe Herren et offer. Han gik hen til tempelpræsidenten, åbnede genert sin hånd og rakte præsidenten en tand, som han netop havde tabt.«

Ernestina Conceicão dos Santos fra Curitiba 2. Ward i Curitiba Stav er en aktiv 86-årig, som sjældent går glip af sin stavs tempelture. »Jeg beder hele tiden min himmelske Fader om at give mig styrke, så jeg kan tage med,« siger hun. Der var et par gange, da hun var i halvfjerdserne, hvor et brækket ben forhindrede hende i at tage med, men så snart hun kunne bevæge sig omkring på krykker, var hun atter parat til at tage med. De medlemmer af Kirken, som ikke kender så meget til templet, går glip af nogle af de vigtigste velsignelser ved at være sidste dages hellig, siger hun. »Det bedste vi kan gøre, er at indgå de pagter med Herren.«

For nogle medlemmer giver tempelpagterne en styrke til at udholde trængsler, som kun få ellers ville kunne udholde. Den stilfærdige António Edison Berrocal bestyrer et statsligt vejbyggeri. Han er medlem af Ahú Ward i Bacacheri Stav i Curitiba og blev medlem af Kirken i 1988. Der gik et par år, før hans kone var parat til at blive medlem sammen med deres fem børn. Men fra da af, mindes han, »løb evangeliet i vores blod og årer. Vi gjorde alt, hvad evangeliet fordrede af os.« Familien var faktisk på vej til templet, da de kom ud for et biluheld. Kun bror Berrocal overlevede. Han vågnede op på hospitalet og fik at vide, at hans kone og børn allerede var blevet begravet.

Han er siden blev beseglet til sin familie i templet. Hans nydeligt trimmede skæg dækker over de ar, han fik ved ulykken. Evige sandheder har gjort, at han ikke har fået ar på sin ånd. »Jeg ved ikke, hvordan det var gået mig, hvis jeg ikke havde haft Jesu Kristi evangelium. Det vigtigste for mig er nu at holde mig ren og værdig, så jeg kan leve for evigt med min familie. Min hjerte finder håb i evangeliet.«

At hjælpe medlemmerne med at blive åndeligt stærke igen

Den kendsgerning, at der snart er tre templer i Brasilien, vidner tydeligt om medlemmernes åndelige

styrke. Men som alle andre steder er der også medlemmer, som kommer på afveje og har brug for kærlighed og venskab for at blive aktive igen. Efter opfordring fra De Tolv Apostles Kvorum har Det Brasilianske Områdepræsidentskab bedt missionærerne om at bruge en tredjedel af deres tid på at føre de medlemmer tilbage, som i dag ikke nyder alle evangeliets velsignelser. Hensigten er at føre de inaktive ind på den vej, der fører til templet.

Præstedømmeledere og medlemmer arbejder hånd i hånd med missionærerne i dette arbejde. Achilles Miguel de Oliveira, som er højrådsmedlem i Madureira Stav i Rio de Janeiro, siger, at præstedømmekvorummer i hans stav går aktivt ind i arbejdet for at hjælpe de inaktive. De går videre end bare til at besøge brødrene. De underviser i evangeliet i hjemmene og tilbyder aktiviteter eller opgaver i kvorummet for at styrke den enkelte. De opmuntrer brødrene til at læse i skrifterne og holde familieaften. Af og til bliver de mindre aktive familier indbudt til familieaften i et medlems hjem. Ligesom missionærerne er deres mål at føre de inaktive til templets velsignelser.

Det kan være en ømtålelig sag at føre et medlem, der er blevet inaktivt, tilbage, siger præsident Mario Luiz de Souza da Silva, som er førsterådgiver i stavspræsidentskabet i Madureira Stav. Når det gælder omvendelse skal en biskop

Glæden ved at blive beseglet til hinanden som familie i templet i São Paulo, *herover,* stråler ud af ansigterne på Roberto Rocho Filho, hans hustru Silvana og deres børn Rafael og André. Lille Tiagoi ligger trygt i sin mors favn.

»stole helt på Ånden« i sin vejledning. »Medicinen skal doseres nøjagtigt,« forklarer han. »Hvis man giver for meget, slår man patienten ihjel. Hvis man giver for lidt, fortsætter sygdommen. Den eneste læge, der kan fortælle en, hvor meget man skal give, er Herren.«

Når man ser resultatet – at man har hjulpet nogen til at blive åndeligt stærk igen – er det belønning nok for de ofre, man har ydet. Men, som præsident da Silva siger, så synes ethvert offer lille i sammenligning med de velsignelser, man modtager.

Hans indstilling er typisk for det, der synes at ske blandt de sidste dages hellige i Brasilien. Medlemmerne giver, hvad de har for at styrke andre, og på en eller anden måde styrkes hele Kirken ved samme lejlighed.

Spencer Nagata fra Curitiba siger, at han ser evangeliet påvirke landet på en måde, som præsident James E. Faust, der nu er andenrådgiver i Det Første Præsidentskab, engang beskrev: Kirken er vokset til sin nuværende styrke takket være den trofasthed, som er blevet udvist »af millioner af ydmyge og hengivne mennesker, som kun har fem brød og to små fisk at tjene Mesteren med« (*Stjernen*, maj 1994, side 6). ☐

Til venstre: **Fernando V. Vincente fra Niteroi Ward.** ***Herover fra venstre:*** **Achilles Miguel de Oliveira jun. fra Aqua Branca Gren; Ernestina Concaicão dos Santos fra Curitiba Ward.**

De gjorde det, som de vidste, var rigtigt

Milton Soares jun. og hans hustru Irene er gæstfri værter i det hjem, de har bygget i Recife. De har tilbragt meget af deres liv med at bygge – opbygge en familie og opbygge Kirken, som her begyndte med dem.

De har stadig den første SDH-pjece, som de fik, nemlig Joseph Smiths historie, med en håndtegnet missionærskitse, der viser kirken, som er bygget på apostlenes grundvold. En anden slidt bog rummer et budskab, som de missionærer, der underviste Milton, skrev til ham, da han som den første i denne uddeling blev døbt i Recife. Datoen var den 15. maj 1960. Hans hustru og de af børnene, der var gamle nok til at blive døbt, fulgte ham tre uger senere.

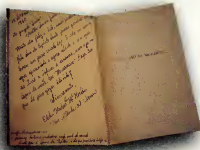
Irene Soares var noget skeptisk, da hendes mand begyndte at undersøge evangeliet, men da hun vidste, at han var en god mand, mente hun, at hvis han tog imod det, så måtte det jo være rigtigt. Hun modtog sit eget stærke vidnesbyrd om sandheden, da præsident Joseph Fielding Smith fra De Tolv Apostles Kvorum besøgte Recife sammen med ældste A. Theodore Tuttle fra De Halvfjerds. »Jeg fornemmede i mit hjerte, at den kundskab, som vi havde fået, var sand, og at (præsident Smith) var en profet,« mindes hun.

I begyndelsen, når deres respektive familier spurgte, hvorfor de havde sluttet sig til denne ukendte kirke, havde Milton og Irene kun deres tro at holde sig til. Hans families holdning til Kirken blev bedre med årene. Men det gjorde hendes forældres og søskendes indstilling ikke, alligevel kunne hun ikke opgive de sandheder, som hun havde fundet.

dåbsbassinet og Irene skaffede dåbstøj.

Ligesom så mange andre brasilianere, der blev medlem af Kirken, da den var helt ny i deres område, såede de frøene til evangeliets vækst for deres familie. Og som i så mange andre brasilianske familier har deres eksempel båret frugt i senere generationer. Deres ældste søn Irajá er bare ét eksempel. Efter sin dåb som teenager, kom han hurtigt til at holde af at arbejde med missionærerne. I 1966 blev han den første brasilianske ældste, som blev kaldet på fuldtidsmission til et fremmed land (han tjente i Chile). I dag tjener han som halvfjerdser-områdeautoritet. □

De brasilianske pionerer Milton Soares jun. og hans hustru Irene. En slidt udgave af en af Kirkens bøger, *herunder*, indeholder et budskab fra de fuldtidsmissionærer, der underviste dem i evangeliet.

Irene ler, når hun mindes, at hun »efter blot en uge i Kirken blev betragtet som et gammelt medlem.« Hun følte et ansvar for at hilse på og hjælpe alle. Hendes første offer for Kirken var at sy duge til nadverbordet. Da deres lille gren flyttede til en anden mødesal, byggede Milton

Et liv i Kirken

Mathilde Felber blev medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, da den først begyndte at slå rod i hendes land, og hun er vokset op med den.

De sidste dages hellige missionærer i Brasilien virkede oprindeligt blandt de tysktalende medlemmer, som havde slået sig ned i den sydlige del af landet. Mathilde, der stammer fra en tysktalende schweizisk familie, traf missionærerne første gang i 1938, da hun var bare ti år gammel, og der gik tre år, før hendes far endelig tillod sin hustru og døtre at blive døbt.

Igennem de år, hvor Mathilde var undersøger og nyt medlem af Kirken, var nordamerikanske missionærer hyppige gæster i hendes families hjem. Disse gæster omfattede blandt andet den unge ældste James E. Faust og William Grant Bangerter, samt flere andre, som hun kan nævne ved navn, mens hun kigger i sit fotoalbum.

Den mand, som Mathilde giftede sig med, Enos de Castro Deus, overværede møder i fem år, granskede lærdommene omhyggeligt og tog sågar del i grenens aktiviteter, inden han blev døbt i 1952. Han ville ikke påtage sig medlemskabet, medmindre han ville kunne lægge hele sit liv i det, og han ville være sikker på, at han havde fundet sandheden.

Sammen var Enos og Mathilde med til at styrke Kirken i Curitiba gennem tre generationer. Hun var leder i flere af Kirkens hjælpeorganisationer, blandt andet 17 år i hjælpeforeningspræsidentskaber og kaldelser på både missions- og stavsplan. Han var grenspræsident fire gange, biskop to gange, distriktspræsident samt rådgiver i grens-, missions- og stavspræsidentskaber. Han var stærkt engageret i planlægningen af den første kirkebygning i Curitiba på et tidspunkt, hvor Kirken stadig var forholdsvis ukendt der. Enos døde sent sidste år.

»Til at begynde med voksede Kirken meget langsomt,« siger Mathilde. »Det var svært at døbe folk her.« Nu hvor evangeliets frugter ses hos de mange medlemmer, der virker som missionærer ved deres eksempel, er det meget lettere at fortælle andre om Kirken.

Mathilde smiler, når hun mindes det, der skete, da hendes svigerdatter så en nabo kigge over hegnet en søndag morgen. Naboen undskyldte sig og sagde: »Jeg nyder bare at se jeres familie gå i kirke sammen!« □

Mathilde Felber de Castro Deus og hendes mand Enos ser på fotografier af de missionærer, som tjente, mens hun var en lille pige.

Kunstneren Everett Clarke Thorpe (1907-1984) fra Utah malede en række vægmalerier af de sidste dages hellige pionerers oplevelser. Dette oliemaleri (300 x 150 cm) findes i Logan 1. Wards kirkebygning i Logan Stav i Utah.

Amazonfloden
Itacoatiara
BRASILIEN
RECIFE
SALVADOR
RIO DE JANEIRO
Campinas
SÃO PAULO
Curitiba
STILLEHAVET
ATLANTERHAVET

Kirken i Brasilien

Indbyggerantal: 160.000.000
Antal medlemmer af Kirken: 601.000
Stave: 150
Missioner: 23
Distrikter: 43
Templer: Et, der i brug (São Paulo), et, der er under opførelse (Recife) og et, der er bekendtgjort (Campinas).

Unge sidste dages hellige seminar- og institutelever, *herover* og *til venstre*, der har sat templets hellige pagter som deres mål, efterlever den brasilianske hilsen *tudo bem* – alt godt. Se »Tudo bem i Brasilien,« side 34.

DANISH 97991 110